შაბათი, 31 იანვარი 1904 წ. 1877 წელიწადი ოც-დამეოთხე 1904 შაბათი, 31 იანვარი 1904 წ.

იმერია

№ 24 ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი № 24

ბაზელის ფასი:
12 თვით . . 10 მ. — კ.
11 „ . . . 9 „ 50 „
10 „ . . 8 „ 75 „
9 „ . . 8 „ — „
8 „ . . 7 „ 25 „
7 „ . . 6 „ 50 „
6 „ . . 6 „ — „
5 „ . . 5 „ 50 „
4 „ . . 4 „ 75 „
3 „ . . 3 „ 50 „
2 „ . . 2 „ 75 „
1 „ . . 1 „ 50 „

ფლიურის ფასის ნაწილ-ნაწილად შემოტანის ვადა
1. ხელის მოწერის დროს— 5 მ. და თებერვის 1 ს—5 მ.
2. ხელის მოწერის დროს— 4 მ, მარტის 1-ს—3 მან. და მარიამობისთვის 1-ს—3 მ.
3. ხელის მოწერის დროს — 3 მ, მარტის 1-ს—3 მ. თებერვლის 1 ს—2 მ. და ენკენისთვის 1-ს—2 მ.
ვინც ამ ვადაზედ ფულს არ შემოიტანს, გაზეთის გაგზავნა მოესპობა.

რედაქციისაგან

გავახსენებთ იმ ჩვენს ხელის-მომწერთ, რომელთაც სრულად არ წამოროუდგენიათ ფლიური ფასი გაზეთისა, 1 თებერვლამდე წარმოადგინონ დანარჩენი ფულიცა, რადგან პირველი პრემია გაზეთისა—„ღალატი“ უკვე მზად არის და 1 თებერვალს დაეგზავნებათ ფლიურ ხელის მომწერთ.

1904 წელს

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„იმერია“

გამოყავ ციმავე სიგრცით და სრულის ბროგრამით, როგორც დღემდე გამოდიოდა.

რედაქცია ყოველს ღონისძიებას იხმარს, რომ გაზეთი გაათუმჯობესოს. იმ თანამშრომელთა გარდა, რომელნიც აქამდე მონაწილეობას იღებდნენ, რედაქციას სხვა ჩვენი მწერლებიც დაპირდნენ დახმარებასა და თანამშრომლობას. ფასი გაზეთისა მთელის წლით ისევ **თუმანია**. ამ ფულის შემოტანა ნაწილ-ნაწილადაც შეიძლება.

1904 წლის ხელის-მომწერთ, რომელნიც სრულ ფასს შემოიტანენ 1 თებერვლამდე, დაურიგდებათ პრემიად გრაფ ლ. ნ. ტოლსტოის რომანი **„აღდგომა“** („Воскресеніе“) და ალ. სუმბათაშვილის დრამა **„ღალატი“** (Измѣна). ეს უკანასკნელი წიგნი იბეჭდება, ავტორის სურათით, და ხელის მომწერთ იანვრის გასულს დაურიგდებათ.

5 მანეთად ტფილისში და **7** მანეთად ტფილისს გარეშე

დაეთმობათ გაზეთი უპრემიოდ: სოფლის მასწავლებელთ, უფასო სამკითხველოებსა, უმაღლეს სასწავლებელთა მოსწავლეთ და ყველა ხელოსანს. ამათაც შეუძლიანთ ფული ნაწილ-ნაწილად შემოტანონ.

გაზ. „იმერეთის“ **კონტორა** ყოველ-დღე ღია არის—დილის 9 საათიდამ 3 საათამდე და საღამოს 5 საათიდამ 8-მდე; კვირა და უქმე დღეს—12 საათ. 2 საათამდე.

რედაქციას ნება აქვს შეამოკლოს და შეასწოროს დასაბეჭდად გამოგზავნილი წერილი, არ დაბეჭდილ წერილების შესახებ რედაქცია არაფერთარ მიწერ-მოწერას არ კისრულობს.

ხელის-მოწერა მიიღება:

ტფილისში:—„იმერეთის“ რედაქცია (თავად-აზნაურთა ქარვასლა №№ 117 და 118) და ქ. შ. წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზია (სასახლის ქუჩა, თავ.-აზნაურთა ქარვასლა.

ქუთაისში:—წიგნ. გამომც. ამხანაგობის კიოსკში, ბეკანეფშვილის და წერეთლის წიგნის მაღაზიაში.

ბათომში:—ნიკოლაძის „ურნალ-გაზეთების საგენტოში და ჭელიძის წიგნის მაღაზიაში.

საგურეჩაში:—პეტრე მაკავარიანთან.

ზოტაკაანში:—პაპოს ნასიძესთან.

ბანჯაში:—სოფრონ კანდელაკთან (სადგურზედ).

ბოლაში:—ანტონ კასარაძესთან.

განცხადება პირველ გვერდზედ—15 კაპ. სტრ., მეოთხეზედ—10 კაპ. მთელი გვერდი გაზეთისა ცალკე მორიგებით.

საფოსტო აღრესი: Тифлисъ, Редакція „Иверіа“.

ქერეფი მართა ზურაბ ლორთქიფანიძის ასული, და ძენი მისნი ვლადიმერ და გრიგოლ კონსტანტინეს ძენი ალშიბაიები გულითადს მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და მეგობართ კარდაცვალებასა: მარკელი მეუღლისა, ხოლო უკანასკნელნი შვილნი, სტუდ. სოფლეტნელის

კონსტანტინე ზოსიმის ძის ალშიბაიასა

რომელმა ტარიფის დღე დანიშნულია სამს თებერვალს. (3—1)

ს.-პეტერბურგის კომპანია

„ნადეჟდა“

ღვინო, მდინარით და ხმელეთით გაგზავნილ საქონლის დასაზღვევად, ტვირთის გასაგზავნად და ქონებათა ცეცხლისაგან დასაზღვევად.

დაარსებულია 1847 წელს

მარეოლად თანხა	1.650.000 მან.
სადაზღვეოდ თანხა	2.664.808 მან.

დაზღვევის ოპერაციები.

ა) დაზღვევა საქონლისა, რომელიც გასაგზავნია როგორც ხმელეთით, ისე ზღვითა ერთით.

ბ) დაზღვევა ტვიფლისიგან ყოველგვარ ქონებისა.

გ) დაზღვევა ყოველგვარ ნიფთისაგან გზაში ნაგთა ამა თუ იმ ნაწილისა, გემთა, ბარჟებისა ვაგონებისა და ვაგონ-ცისტერნისა.

დ) დაზღვევა ვანძისა, რომელიც გასასტანა ფოსტით ხმელეთით და ზღვაზედ მსოფლიო საფოსტო კავშირის ქვეყნა ადგილებსა.

დაზღვევას კისრულობს როგორც გრგვინა ისე კომპანიის საკუთარი ეფელგანი. სტრახოვოლტ საკუთარ ეფელ, ტიფლისიგან დაზღვევის ოპერაციის აწარმოებენ 350-ზედ მეტი განსაკუთრებით ტიფლისიგან დაზღვევის საკუთარი.

კომპანია ს. პეტერბურგის კომპანიის **ნადეჟდა**„-ი ს.-პეტერბურგშია, ადმირალტეისკოს პრასპექტზედ, სახლის № 10.

სანდო კაცი და რწმუნებულნი სიზდეო ნაგოსნობის საქმეთათვის—ბაკოში, მდინარეთა ნაგოსნობისათვის—ნიკო ნოგეორიდეში.

ტფილისის საგენტო ქართველთა თავად-აზნაურობის საზოგადოების სახლში, ბანოვის ქუჩა, № 6, ტელეფონი № 433. (50—ნ.—10)

როინაშვილისეული ფოტოგრაფია.

ამ წლის პირველ ღვინობისთვიდამ „ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრ. საზოგადოებისა

ფოტოგრაფია

როინაშვილისეული (ერევნის მოედანი, ხარაზოვის სახლი,

იჯარითა კვიდე

და სრულიად ახლად მოვაწყე იარაღით და მომუშავე ხალხით.

ფოტოგრაფია შესარულებს შემდეგს საქმეებს:

1) გადიღებს ყოველ ზომის პორტრეტებს;

2) გადიდებს ძველ თუ ახალ სურათებს;

3) ვინც ერთ დუქანზე არა ნაკლებ კაბინეტის სურათს შემოუკვეთს ჩემს ფოტოგრ. ფიას, **შეტიმეტა სურათი, მიეცემა მუქთად** ბეგრეულად (ფერადებით) **საუტგოდ დახატულა.**

4) გადა ამისა, ფოტოგრაფიას მრავლად აქვს გასაყიდად სურათები ძველის ნაშთებისა, ინახებისა და საზოგადო მოღვაწეთა სურათები.

ყოველ შეკვეთილ საქმეს ფოტოგრაფია შესარულებს თავის დროზე, კარგად და ზომიერ ასად.

მოსწავლეთ ფოტოგრაფია დიიღებს დაკლებულ ფასად.

პატივს ეცემით მოიჯარარე მხატვარი **ტარასი სამანი ძე მომცლაძე.**

ქართული თეატრი

ორშაბათს, 2 თებერვალს, 1904 წ.

ქართველ დრამატიულ საზოგადოების დასის მიერ

წარმოდგენილი იქნება

გაგუნია-ცაგარლის საბენეფისოდ

I

ახალი პიესა

ინჟილერი სიძე

კომედია 3 მოქ. ა ზანისა.

II

ახალი პიესა

დარისპანის გასაჭირი

სცენა 1 მოქ. დ. კლდიაშვილის

მონაწილეობას მიიღებენ ქ-ნნი: **ტასო** ანაშაძე, ნ. კიბუნ-ცაგარლისა, ნ. დავითაშვილი, ნესიერაძისა, ელ. ჩერქეზიშვილისა; ბ-ნნი: დ. ბაქრაძე, ნ. გვარაძე, კ. მესხი, ს. სვიმონიძე, კ. მთაიშვილი, შალიკაშვილი.

ადგილების ფასი მომატებულია

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

მზადდება წარმოსადგენად: გუნიას სიბენეფისოდ ახალი პიესა „ჩაკეტილი ხიდი“ და „ძალად გაგიჟებული“.

რეჟისორი ა. კ ა ბ ა ლ ი.

ტფილისის სახალხო თეატრი

რუსული დრამა

ანტრეპრენიორი მისის უდიდებულესობის სოლისტის ნ. ნ. ფიგნერისა.

შაბათს 31 იანვარს, 1904 წ.

არტისტები შეერთებულის ხროროთი და ორკესტრით, მის უდიდებულესობის სოლისტის ნ. ნ. ფიგნერის გამგეობით, შესარულებენ სახალხო ჭიმნს „ბოეე ცარი ხრანი“.

წარმოდგენილი იქნება

I

ვიზენ ზა ცარია

მონაწილეობას მიიღებენ ქ-ნნი: კარტენა, კადანინა, ბ-ნნი: დარსკა, ფედოროვი, გრინეკი, კიბრიდოვი.

უფროსი რეჟისორი ვ. ნ. ბოგოლიუბოვი.

კამერმეისტერი ბ-ნი ბოზანი.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

გრავდება სოფლის შემოსავლიანი მამული ტფილისის მაზრაში მეორე გარავნობის ქალაქიდან, 304 დესეტინა, ტყე და მინდორი. საპირო ორასი თუმანი. ყოველის დოკუმენტის ნახვა და პირობის შეტყობა შეიძლება „ივერიის“ რედაქციის კონტორაში. მსურველს შეუძლიან იყიდოს კიდეც. 5—ნ—4

გამოვიდა და ისყიდება „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიაში

ჩემი თავგადასავალი.

ბეკოსი

ფასი 1 მანეთი.

ექიმი

ვ. დ. ღამბაშიძე

ორშაბათს, ოთხშაბათს და პარასკევს საღამოს 6—7 საათამდე.

ნიკოლოზის ქუჩა, № 46.

კერძო სამკურნალო

ექიმის დ. ა. გედევანიშვილისა

კუკია, ველოკოკნიაკეტის ქუჩა, (Набережная) სახლი ალრამოვისა № 9 მიხეილის ქუჩიდგან-კი № 34.

ტელეფონი № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დ ი ლ ი თ:

ვ. ი. ბიბინაძე. კბილის სნეულებანი 8 საათიდგან 10 საათამდე.

ლ. ი. ქაბოლეი. საშარდ., ვენერ. და სიფილ 10—11 ს.

ნ. ტ. ფულინი—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეულებით შეპყრობილნ. 9—10 ს.

ა. ზ. ბალალაშვილი. შინაგ. და ბავშ. 10—11 ს.

ვ. დ. ღამბაშიძე. შინაგ. და ბავშვ. ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ. 11—12 საათ.

ლ. ვ. ბოლინი. ქალის., საბებ. და ბავშვ. (შემოწმება ძიძისა) ოთხშ., პარასკ. და კვირა 11—12 ს.

დ. ა. გედევანიშვილი—შინაგან, ნერვებისა და ელექტროტერაპია 12—1 ს.

ექიმი ქალი **ვ. კ. იოსელიანი**—ქალისა და საბებია 12—1 ს. საშუ. ხუთშ. შაბათ.

ბრ. ვ. სოგოლევსკი—დოსტაქრობა და ორტოპედია: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით პრესაკეთობით და შაბათობით 1—2 საათ.

ვ. ვ. ბანსკეთოლი—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვებისა—კვირაობით 10—12 საათ.

ს ა ღ ა მ ო ს ი:

ა. ბ. ბალალაშვილი. შინაგ. ბავშ. ყვავილის აცრა და მიკრო-ქიმიური გამოკვლევანი 5—6 ს.

რჩევა-დარიგება 50 კ., ოპერაციები მორიგებით. კრაოტები 3 მან. 5 მანეთამდე. სამკურნალო გაფართოვებულია ოცი კრაოტით.

(ნ.)

46—8 ტელეფონი № 274

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(კუკიაში, ვორონცოვის ძველის პირდაპირ)

ავადმყოფნი იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირადღეებს გარდა.

დ ი ლ ა ო ბ ი თ:

ბ. ა. ნავასარდიანი. 11—12 ს. სადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და **საშარდე** ავადმყოფობანი.

უ. ბ. ჩიტოვანი. 9 საათიდგან 10 საათამდე თვალისა. შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფობისა.

ბ. ბ. ამეტისიანეი. 10—11 საათამდე—ყანსა, ვენერიული და ხიტურგიული ავადმყოფობისა.

ი. ბაბანასოვი. დილის 11—12 საათ. ქალისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.

ა. ი. ჭაბლოვი. 12—1 საათ. ყელისა, ყურისა და ცხვირის ავადმყოფობანი.

ბ. ა. თარხანოვი. 1—1½ საათ. შინაგანის და ბავშვებისა ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევებით.

ა. პ. ქარაპეტიანეი. 1—1½ საათ. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა—სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

ს ა ღ ა მ ო ს ი თ:

ნ. ნ. როსტომაძეიოზი. 5—6 ს. ხირურგიული და კანის ავადმყოფობისა (ელექტრო-ტერაპია

ბ. ს. ლეონ. 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტროტერაპიისა), შინაგანი და ვენერიულის ავადმყოფობისა.

ქალი ექიმი **ა. ი. ზაბარანინა.** 7—7 საათ. ქალისა და საბებია ავადმყოფობისა.

ვ. ა. თარხანოვი. 7½—8 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

ბ. ა. ნავასარდიანი. 8½—8 ს.

ს. ტ. არეანიტაკი. 11—1 ს. უკეთესს სახლში და მსურველთ მასსაც, „აუტრის ყვავილს გამართავს საეკმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშნენი.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაურო, ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნ ა ვ ა ს ა რ დ ი ა ნ ი.

Первая частная лѣчебница д-ра *Навасардіана*. Тифлисъ противъ памятн. Воронцова.

ფლ.

ტ ფ ი ლ ი ს ი

☞ გუშინ, 30 იანვარს, მამადავითის ეკლესიაში წირვის შემდეგ, რუსეთის გამოჩენილ პოეტ-დრამატურგის ა. ს. გრიბოედოვის სიკვდილიდან 75 წლის შესრულების გამო ქართულ დრამა ,,იულ კოტის თეატრნობით პანაშვიდი იქმნა გადახდილი განსვენებულის სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდი მცვ. ნესტორ მაკარაშვილმა გადიხადა ა. ს. გრიბოედოვის საფლავზე. პარაკლისის შემდეგ „ვაი ჭკუისაგან“-ის ავტორის საფლავი კომიტეტმა შეაბა გვირგვინით. მთელი გალავანი ეკლესიისა ხალხით იყო გაპეფილი. პანაშვიდს სხვათა შორის დაესწრნენ სხვა-და-სხვა სახელმწიფო და საზოგადო-ებრივ დაწესებულებათა წარმომადგენელნი და სხვ.

☞ გუშინ და გუშინ წინ, უმაღლესის მანიფესტის გამოცხადების გამო, ხალხმა მანიფესტაციები ,,მოახდინა ტფილისის ქუჩებზე, რაც ,,შეადამემდე გასტანა. მღერიოდნენ საერო ჰიმნს ,,კალ სლავენ“ და ,,ბოეე ცარია ხრანი“-ს. ხალხი, რომელსაც ოფიცრები წინამძღვრობდნენ, ძალიან აღტაცებული იყო.

☞ კვირას, 15 თებერვალს, ტფილისის სამოსამართლო პალატის სადგომში, ნაშუალამევის პირველ საათზედ დანიშნული საზოგადო კრება ზემო ავჭალის კოლონიის მცირე წლოვან დამნშავეთა გამასწორებელ საზოგადოებისა. განსახილველი საგანენი: 1, ანგარიში გამგეობის მოქმედებისა 1903 წლის განმავლობაში. 2, შემოსავალ-განსავლის ანგარიში ამავ წელს, 3, ანგარიში ზემო აღნაღის კოლონიისა ამავ წელს, 4, ხარჯთ-აღრიცხვა 1904 წლ. 5, სარევიზიო კომისიის მოხსენენა, 6, საკითხი გამგეობის ოთხის წევრის, მათ კანდიდატებისა და სარევიზიო კომისიის არჩევის შესახებ და 7, მოხსენენა კოლონიის წესდების მეორე მუხლის შეცვლის შესახებ. კრება კანონიერად ჩაითვლება, თუ ოც წევრზე ნაკლები არ დაესწრო.

☞ 3 თებერვალს ტფილისის სამკურნალო საზოგადოების კრებაა დანიშნული.

☞ ტფილისის რამდენისმე სახელმწიფო დაწესებულების მოხელეებმა გადასწყვიტეს ნივთიერი მონაწილეობა მიიღონ იაპონიის წინააღმდეგ ომში ყოველ თვიურად ჯამაგირის რამდენისმე %-ის გადადებით სამხედრო საჭიროებისათვის. ფულს ყოველ თვეს გადიხდიან, ვიდრე ომი გათავრებოდეს. ეს გადაწყვეტილება უმადლეს მთავრობას უკვე ეცნობა.

☞ ბაქოს გუბერნატორმა შუამდგომლობა აღძრა კავკასიის უმაღლეს მთავრობის წინაშე, გამოგზავნე არხეოლოგიურ-სპეციალისტი ახლად აღმოჩენილი სიძველეთა გამოსაკვლევადაო. ეს შუამდგომ-

...ობა კავკასიის მთავრობამ კავკასიის საარხეოლოგიო საზოგადოებას გადასცა. საარხეოლოგიო საზოგადოება ამ შუამდგომლობას მომავალ კრებაზე განიხილავს და ამოირჩევს კაცს ამ სიძველეთა გამოსაკვლევად.

*** ტფილისის ხელოსანთა გამგეობამ წინადადება მისცა ხელოსანთა გამგეობის შენობის სააღმშენებლო კომისიის თავმჯდომარეს, წარმოადგინე გეგმა შენობისათ. ამასთანავე გვაცნობე, ვის სურს აიღოს ამ შენობის აგება იჯარითაო.

*** ხვალ, პირველ თებერვალს, დანიშნულია ტფილისის ვაჭართა საზოგადოების კრება. კრება, სხვათა შორის, მსჯელობას იქონიებს ტფილისის საკომერციო სასწავლებლის ნივთიერ მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ. კრება რამდენჯერმე იყო დანიშნული, მაგრამ წევრთა საკმაო რიცხვის დაუსწრებლობისა გამო, არ შესდგა. ახლა კრება კანონიერად ჩაითვლება, რამდენიც უნდა წევრი დაესწროს.

*** სოხუმის ქალაქის თვითმართველობამ კავკასიის უმაღლესს მთავრობის წინაშე შუამდგომლობა აღძრა სოხუმში ბიბლიოთეკის დაარსების შესახებ. ამ ბიბლიოთეკას შემწეობას ქალაქი მისცემს ყოველ წლივ.

*** დროებით შეჩერებულ იქმნა გამოცემა გაზეთის „ბაქო"-სი. ხელის-მომწერთ მის ნაცვლად „ბაკინსკაია იზვესტია" დაურიგდებათ.

*** სოფელ ახმეტის (თიანეთის მაზრა) მცხოვრებლებმა შუამდგომლობა აღძრეს ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის სამმართველოს წინაშე, ფოსტის განყოფილება დაგვიარსეთო.

*** მოკლე ხანში სოფელ სადმელსა და საჯავახოში ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილება დაარსდება.

*** დღეს საარტისტო საზოგადოების თეატრში მეშვიდეთ წარმოადგენენ რუსულად თავ. ა. სუმბათაშვილის „ღალატს"-ს.

*** როგორც გვატყობინებენ, გორის ქალაქის რწმუნებულთა კრებაზედ აურჩევიათ საგანგებო კომისია, რომელმაც თვალყური უნდა ადევნოს სანოვაგეს. ამ ჟამად, როგორც ქალაქის რწმუნებულთა მიერ შეკრებილ ცნობათაგან სჩანს, უკარგისი სანოვაგე იყიდება გორში.

*** 28 იანვარს ტფილისში გარდაიცვალა გაზ. „კავკაზ"-ის რედაქტორად ნამყოფი ევგენი სტეფანეს ძე სტალინსკი. განსვენებულის გვამი გუშინ მიაბარეს მიხაკის მართლ-მადიდებელთა სასაფლაოზედ.

*** გიორგი კუნდუროვის მაგალითს ...მართა მისმა ძმამ და 500 მანეთი შესწირა რუსეთის სამხედრო საჭიროებისათვის.

*** ამას წინად ვწერდით, ბორჩალო...საკენ საქონლის ჭირი გაჩნდაო. ოფიციალურ ცნობებიდგან სჩანს, რომ ჭირი მოუსპიათ.

*** მიწად-მოქმედებისა და სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს განუზრახავს ...00 მანეთი გადასდოს კავკასიის ზოგიერთ გუბერნიებში ბაღის მუშებისათვის სკოლის დასაარსებლად.

*** ჩვენ გვთხოვენ დავბეჭდოთ: ყაზბეგის სკოლის სასარგებლოდ სახაზინო თეატრში პირველ ქრისტეშობისთვეს წარმოდგენილ ოპერიდგან შემოვიდა: გაყიდულ ბილეთებიდგან 1752 მ. 50 კაპ., შემოწირულება იყო 116 მ. 10 კ. სულ შესდგა 1869 მ. აქედან დაიხარჯა: თეატრს მიეცა 812 მ. 50 კ., ტანსაცმელის შესანახი 103 მ. 35 კ., მარკები და სხვა წვრილმანი 125 მ. 25 კ.—სულ 1041 მ. 10 კ. სკოლას დარჩა შემოსავალი 827 მ. 90 კ. ყაზბეგის ქალთა სკოლის გამგეობა გულითადს მადლობას უცხადებს საღამოს გამგეს კნეინა ნ. პ. ბარათაშვილს, ყველა შემომწირველთ, ბ-ნ ფიგნერს, რომელმაც მიიღო მონაწილეობა და ყველა იმათ, ვინც ამ საღამოს დაესწრო.

*** მ. ლევიძის უმწეო ოჯახისთვის გადასაცემად დეკანოზ ი. ი-საგან ერთი მანეთი მიიღო რედაქციამ. ამავ ოჯახისთვის გადასაცემად რედაქციამ მიიღო 5 მ. 50 კ., შეკრებილი მარიამ გიორგის ასულის წინამძღვრიშვილისაგან დაბა ცხინვალში. იმედია, ამ მაგალითს სხვებიც მიჰბაძავენ და უმწეო ოჯახისთვის თავიანთ წვრილს არ დაიშურებენ.

ჩვენებური ამბები

ᲙᲐᲮᲔᲗᲘ. როგორი იყო 1903 წელი კახეთისათვის? რა მოუტანა, ან რა შეჰმატა? არის სოფლები, რომლებიც წარსულმა წელმა დააჯილდოვა უხვის მოსავლით, თუმცა ასეთ სოფელთა რიცხვი ცოტაა; ზოგი სოფელი ბუნების მძლავრმა ძალამ, მიწასთან გაასწორა: სეტყვა, წვიმა, ნიაღვარი, წყალდიდობა და ქარი არ გამოულევია.

საერთოდ რომ ავიღოთ, ყვარლის საბოქაულოში (ალაზნის მარცხენა მხარე) ყველაფრის მოსავალი კარგი იყო: ღვინისა, პურისა და სხვა ჭირნახულისა. ამ მხარეს სეტყვა ნაკლებ მოვიდა, თუ დაისეტყვა რომელიმე სოფელი, ისიც ერთი ნაწილი, მომეტებული-კი უვნებლად გადარჩა.

წინანდლის საბოქაულოში იშვიათი სოფელი იქნება, რომ სტიქიონს თავისი დაღი არ დაესოს, ბევრ გლეხი-კაცის ოჯახს გამოაცალა ხელიდამ ლუკმა-პური, ზოგ სოფელში ბევრ ადგილას ყანა არ მოუმკიათ, ცელით მოთიბეს თივასავით საქონლისთვის, საკვებს მაინც გამოვრჩეთო. რასაკვირველია, პურიც ძრიელ ნაკლები მოვიდა ამისთანა სოფლებში. თუ რომ სიმინდის კარგი მოსავალი არა, წელს შიმშილი ბევრს დაურაკუნებდა კარებს. ღვინის მოსავალი, ორთაშუა რიცხვით რომ ავიღოთ, კარგი იყო. საუბედუროდ, მუშტარი არც პირველში ჰყავდა, არც ეხლა ჰყავს. ისევ ისეა მისი ფასი დაცემული, როგორც წინად.

როგორც იყო, იოლად წავიდოდნენ გასულ წელს კახეთის მცხოვრებნი, მაგრამ ამ ქურდობამ საქმე გაუჭირათ. ზოგ სოფელში ქურდები ისე თავ-გასულად იქცევიან, რომ მოხუცებულები ამბობენ, ქურდობა როდის არ ყოფილაო, მაგრამ ასე-კი არასოდესო. რასაკვირველია. არც წვრილ ფეხს და შინაურ ფრინველს იწუნებენ, მაგრამ მომეტებულ ნაწილად საქონელს უფრო ეტანებიან. კარგად იციან, საქონელი უფრო ძვირფასად უღირს გლეხს და სულს არ დაიშურებს მისთვის, ჰპარავენ საწყალ გლეხ კაცს, პირიდამ ლუკმას აცლიან. ბევრჯერ, როცა დაღონებული პატრონი დაეძებს მოპარულ პირუტყვს, მიდიან მასთან მთხრობელნი, და პოვნას ჰპირდებიან თან გარჯის ფასზე ურიგდებიან. პატრონიც ფულსა ჰპირდება და საქონელიც მოჰყავთ.

წარსულ თვეებში გადაწვაც ძრიელ გახშირებული იყო. ხშირად სოფლებში ცეცხლს უკიდებენ საბძელ-სათივეებს, პირუტყვს ამ შუა ზამთარში უსაკვებოდ ანარჩუნებენ.

შიდა კახელი.

ᲥᲕᲔᲛᲝ-ᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘ. საზოგადოდ ქვემო-იმერეთში ამ ჟამად ხშირია უკმაყოფილება მღვდელსა და მრევლს შორის. ვინ არის მართალი, მღვდელი მომდურავი თავის ბედისა, თუ ერი, ხალხი, რომელიც წამ-და-უწუმ მღვდლების საქციელს უჩივის? ხშირად ჩვენი „სამღვდელოება" ქრისტეს სჯულს, ქრისტეს მცნებას, მხოლოდ ტაძარში ჰქადაგებს, ტაძრის გარედ-კი ავიწყდება ქრისტეს მცნებაო. ხშირად გაიგონებთ, ამა და ამ მღვდელმა უფულოდ მიცვალებული არ გაასვენაო! ესა და ეს მღვდელი, როგორც იყო, დიდის ვაჭრობის შემდეგ, დათანხმდა მიცვალებულის გასვენებას, ან ცოცხლების ჯვარის დაწერას ამა და ამ ფასადაო! ვინ არის დამნაშავე, რომ სამღვდელოებამ თავისი პირვანდელი პატივისცემა დაჰკარგა ხალხში?!

ი. ბ—ძე.

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ. («პერვილის» ცირკი.—ქალაქის სამკითხველო—ბიბლიოთეკა.) ქუთაისის ერთი ჯურის ყმაწვილებს მშვენიერი სეზონი დაუდგათ. აგერ თვე ნახევარია, ქუთაისს ეწვია «პერვილის» ცირკი, სადაც ყოველ დღე ჭიდაობაა გამართული. აქაური ყმაწვილები დილიდგან შუადღემდის და ნაშუადღევიდგან საღამოს რვა საათამდის «ბულვარის» ქვაფენილს მტვერს აყენებენ, რვა საათიდგან-კი ცირკში მიესწრაფებიან, რომ გაშმაგებულ, გაშხეფებულ, ოფლში გაწურულ მოჭიდავეთ უცქირონ, «ბრავა ჭერაძე», «ვაშა მიხაილოვ», «ურა რობინე»-ს ძახილით ერთი მეორეს გადაჰყვირიან და ამ სიამოვნებისათვის მანეთები ჰხარჯონ.

ზოგიერთ ყმაწვილებს ქალაქის სამკითხველოშიაც შეუდგებათ ფეხი, მაგრამ აქ, გარდა ჟურნალ-გაზეთებისა, წიგნების კითხვა აკრძალულია. თუმცა ქალაქის სამკითხველოს წესდებაში ნათქვამია, რომ ყველას შეუძლია წიგნების, ჟურნალების და გაზეთების ძველ ნომრების მოთხოვა ბიბლიოთეკიდგან და სამკითხველოში მათი კითხვა (§ 7, მაგრამ წიგნებს სამკითხველოში საკითხავად ბიბლიოთეკიდგან არ იძლევიან. სასურველია, ამ გარემოებას, ვისაც ჯერ არს, მიექცეს ყურადღება, ამით რომ ... ვიწროობის გამო ბიბლიოთეკაში ბე (3 მ. ან 1 მ. 50 კ.) ვერ შეუტანიათ და თვეში 50 კ. ან 25 კ. ვერ გადაუხდიათ, საშუალება მიეცემათ დილის 8 საათიდგან ნაშუადღევის 2 საათამდის და ნაშუადღევის 5—8 საათამდის წიგნები იკითხონ. ქალაქის სამკითხველოს წესდების მე-7§-ს ეს გარემოება აქვს აზრად და მისი ასრულება აუცილებლად საჭიროა.

ძე.

ᲪᲮᲘᲜᲕᲐᲚᲘ. იმდენი თავზედ თმა აღარა მაქვს, რამდენიც ცხინვალზედ რამე თქმულა და დაწერილა, მაგრამ დაუწერავიც იმდენი რამ გამოსტოვეს, რომ გიორგობის კუდავირიც ვერა ჰზიდავს. იტყვიან ხოლმე, კაცი გარედგან არ იცნობაო და რა იცოდნენ ვინმე მოარეულმა (ცხინვალელები ყველას მოარეულებს ეძახიან, ვინც იმათში არ დაბადებულა), რა მკითხე მოამბეებმა.

დიაღ, იმას მოგახსენებდით ცხინვალელმა თუ აჭრელებული მუქთი სუფრა იხილოთ სადმე ოთხის ჭიქით და თუ ტოლუმბაშობაც არგუნა ბედმა, მაშინ ნეტავ სხვა ქვეყნის ორატორები. საშობლოდ, ქვეყნის აყვავება ტვირთ-მძიმეთა და მაშვრალთა ხელის გაწოდება, კეთილ-მოდგეწობის გამრავლება, საუკეთესო სასწავლებლების და მოსწავლეების აღორძინება და გამრავლება და მრავალი სხვა, რომელიც ჩემს მახვილობით ნიჭს არ შეუძლიან მისი სინამდვილით გადმოცემა. ყურს ესმის ეს ფარისეველური სიტყვები და გული-კი იცინის. იცინის იმიტომ, რომ პირმოთნეობითა და ფარისევლობით არიან წარმოთქმულნი. აბა, გახვედ სცადეთ და მოიკონეთ თავისი გაჭირვებული ნახევრობით მშიერ-მწყურვალი, ულოგინო, უტანსაცმლო, უჭერო გადამწვარი მეზობელი! აბა, სცადეთ და მოიკონეთ ამათი მცირე-წლოვანი, შიშველ-ტიტველი ბავშვები, რომლებიც ფუთიობით ფქვილსა ყიდულობენ აცხობენ და ამ პატარავებს ქუჩა ქუჩა აყიდვინებენ, რომლებსაც კურცხალ-კურცხალი ცრემლები გადმოაქვს თვალთაგან და აკანკალებულნი გაიძახიან: აქეთ კარგი თბილი პურებიო და ზედ იყრება რომ გაყინულ-გათოშილი გული გაითბოს. თუნდა ეს გაჭირვებული მოგიგონებია და თუ გინდ თოფის ტყვია გისვრია. ისიც მაშინ, თუ ამ სუფრაზედ უცნობილა ზის ვინმე, სინიდისს ველარსად გაქცევია და ჯიბეში ხელის ჩაყოფაც ეზარება და სხვისგან სესხულობს და დარდი-მანდულად გადადის საინზედ. ამას გადასდევენ ზოგიერთებიც და ოროოდე გროში გროვდება. შენ სიხარულსაც დასასრული არა აქვს, რაკი მოიგონე, გაიხედვინე, მაგრამ დაჰხედეთ უბედურებას! ძალზედ შეზარხოშებული ორატორ-ტოლუმბაში ჯიბეში იქრის ამ შეგროვილ ფულსა და ყველაფერი ავიწყდება. აი ცხინვალელი შემწეობა-დახმარება და სიტყვა-ბარაქიანი რახა-რუხი! განა გულკეთილობით არ მოგვდიოდა ამ სამი-ოთხის წლის წინად სოფლით-სოფლად თარეშობა და ძებნა გაძარცვ-ტყავებულ ავადმყოფებისა, რომლებსაც თითო სამკურნალოთი და ჩით-მერდინითა ვეიდულობდით, რომ უცებ როტშილდის ქურქით გამოვსულიყავით საზოგადოებაში? განა ამ დროს კი ცოტა ქარის წისქვილებისა გმართავდით ჰაერში? განა ახარებულ ორის ქალაქს არ უპირებდით ადგილ-გასა-გაშენებას ზედ იალბუზის წვერზედ თავისი შესაფერის უმაღლესის სასწავლებლებითურთ, რომ ბუზიც ვერავის აფრენინა ჩვენთვის? მე შენ გითხრა, მახაბლები არ მიგვიძღვებოდნენ წინ, როგორც დღეს ცუდიანსა და უცუდოს მიუძღვიან წინ და ახუჯუნებენ საშველიშვილით მთას. ან-კი რა საჭიროა ეს მთა? დღეს თუ არა, ხვალ «ნადიკებში» გავეიდებით და ჩვენს ვით დაბა-ქალაქად დაუწყებთ ვექილებს ძებნას, რომ როგორმე უკანვე დაიბრუნოთ ეს უკვდავი მთა და ბარი, ან-კი რა დაჭხარჯიათ. თუნდა დაჰკარგოთ კიდეც. მაგრამ ჩვენ-კი ჩვენსა საკუთარი რო არ გვეყო, გულსა ურიისაგანა ვსესხულობდით თუმანს ათ შაურად. ხუთი თუმანში ათი თუმანს უწერდით და ისე შეგვქონდა დამზადებულ საზოგადოებაში. მაშინ თუ ჭახრაკი ცხენებით დავდიოდით სოფლად ავადმყოფის სანახავად, დღეს ჯორის ცხენით ხან ერთ ვექილს მივადგებით კარზედ, ხან მეორეს და ვეხვეწებით, ეს მეტანილი ფული უკანვე დაგვიბრუნონ. ან-კი რას გვერჩიან ეს დალოცვილები, რომ თითო გვიქნევენ და [illegible] გვიძახიან, რხალო, შვილოს, არას მომცემ და უბასაც მომტეხო?! მაგრამ ერთით-კი ახია ჩვენზედ. რა გვერჯიდა, რა გვაცოდილებდა? ჩვენთვის, ვაჭრობით იყო თუ ხელოსნობით, ცოლ-შვილს ვარჩენდით და დღეს-კი უკან სადევარი საქმე გავიხადეთ, ჩვენ-კი ჩვენი ჭკვისა დაგვემართა, მაგრამ ტუტუცს სულელიანცს რადა ღმერთი [illegible] გადაუგდოს და ისიც ქმარ-დაკარგული. ერთი ვნახოთ, გაჩნდა სითმე, ხომ თვი მოაშორა ტანიდგან. ესეც იქით იყოს, კაცს ცოლად თუ სავყრელი იმიტომ უნდა, თავის ჭკუაზე გაატაროს და ეს გომბიო-კი ვერ დაუმორჩილებია და ამასთან ნაყოფი უკანონო შვილი სომხურად ვერ მოუნათლავს, რომ ერთი სული კიდევ შეემატოს ჩვენს რიცხვ-მრავალ ერს. ახ, ბედოვლათო ქართველის დედლები როდემდის უნდა გძინავთ, მაგრამ დაიძინეთ, ჩვენთვის უკეთესია.

ტირძნისის სკოლას რადაც კვანტილა მოსწხეს და მთლად ტოკავს გადასაქცევად. ზოგი ცხინვალისაკენ უქნევენ ხელს და ზოგი ჯავისაკენ. სადაც უნდათ იქით წაიღონ, მაინც ჩვენთვის და ქართველ ერისათვის ისეთივე გამოუსადეგარი შეიქნა, როგორც ნორმალური სკოლაა, მაგრამ კიდევ ესა სჯობია. სამასახლისო და საგზირო კანდიდატებს მაინც გვიზრდის თავისი შალტაი-ბალტაით.

აქაურ მამასახლისს წასულ წელს საუკეთესო ნაშენები დაუწვეს. არავინ იცის, მტრობით თუ მოკეთობით, ერთ ქართველსაც ვენახში ერთი ძირი თავზე დაუწვეს. მენახშირე რაჭველებმა-კი თავიანთ ბედოვლათობით ხუთი ხუთი ოჯახის მრჩენელი ჯორუკა გამოიწვეს იმ დროს, როცა თავათ ბრავაძის წმინდა გიორგის საღვდეკლესია სვამდნენ მეზობელ სახასთან. ჯორუკებს დაჩაღებულ ცეცხლზე ნავთი წამოქცივეზით და ერთმანეთ ფიცრის კედლებს მისდებოდა, სადაც საცოდავი პირუტყვები შიგ გამოიხრაკნენ. პატრონის თავში ცემას დასასრული არა ჰქონდა.

აქაური.

რუსეთი

პეტერბურგიდან ატყობინებენ გაზ. „ტაიმსს", რომ 28 იანვარს, დიდის მთავრის ალექსი ალექსანდრეს ძის თავმჯდომარეობით, შეკრებილნი იყვნენ: სამხედრო მინისტრი კუროპატკინი, ზღვათა მინისტრი აველანი, გარეშე საქმეთა მინისტრი, ლამზდორფი მთავარ-შტაბის უფროსი სახაროვი და აზიის დეპარტამენტის უფროსი კარტვიგი, რომელთაც საიდუმლო მოლაპარაკება ჰქონდათ საათ-ნახევარი. მათი გადაწყვეტილება მეორე დღეს ხელმწიფე იმპერატორს უნდა მოხსენებოდა.

— შავის ზღვის ფლოტს, რაღა თქმა უნდა, დიდი მნიშვნელობა აქვს მთელ რუსეთისათვის და მისი გაძლიერება აუცილებელ საჭიროებას შეადგენს. ხოლო სავალალო ის არის, ამბობს გაზეთი „ნოვოე ვრემია", რომ ეს ფლოტი კარ-ჩაკეტილიაო. შავის ზღვიდგან გასვლა-გამოსვლა მშვიდობიანობის დროსაც კი აღკრძალული აქვს ამ ფლოტს და ომიანობის დროს ხომ დაბეჯითებით უნდა ვსთქვათ, რომელი მტერიც უნდა მოგვადგეს, ოსმალეთი მის მხარს დაიჭერსო, სხვის ფლოტს კარს გაუღებს ბოსფორდარდანელში და სჩვენსას-კი არ გაატარებსო. ეს ვიწრო სრუტეები ჩვენთვის მხოლოდ იმ მხრივ არის კარგი, რომ თუ ნაპირები დავიჭირეთ და გავამაგრეთ, მაშინ შავს ზღვაზე შემოსვლას ვეღარავინ მოახერხებს და ამ გვარად მთელი ზღვა ჩვენს ხელთ იქმნებაო. ბოსფორი მაინც რომ დავიჭიროთ, მაშინ აღარ დაგვჭირდება, ჩვენი ფლოტი შავს ზღვაზე დავაყენოთ, რომ ჩვენი სამფლობელო დავიცვათ დუნაიდგან პოროხამდეო. ვიდრე ბოსფორი და დარდანელი სხვის ხელშია, ჩვენის ფლოტის არსებობა, ჩვენის სანაპირო ქალაქების დაცვა თუ აკლება და ვაჭრობის გაძლიერება მთლად სხვის სურვილზედ იქმნება დამოკიდებული. სხვას შეუძლიან, როცა-კი მოისურვებს, უძლიერესი ფლოტი შემოიყვანოს შავს ზღვაზე და ჩვენი ფლოტი გაანადგუროს; თუ არა და ჩვენმა ფლოტმა რომელსამე ნავთსადგურს თავი უნდა შეაფაროს და უსაქმოდ იყოს. გამაგრება შავის ზღვის ნაპირებისა შეუძლებელიც არის და დიდს ხარჯსაც მოითხოვს. სრუტეები-კი რომ დავიჭიროთ, მაშინ მხოლოდ ბატარეები უნდა გავაწყოთ სრუტეს ორთავ მხარეს. ეხლა, როდესაც შორეულ აღმოსავლეთისა და საქართველოს ... ვეძებთ, უფრო სამჯობინოა ამ უახლოვესსა და უფრო ხელმისაწვდომ ... რომ შეგვეძლოს თავისუფლად გასვლა ხმელთა შუა ზღვაზე და იქიდგან ოკეანეზეო.

— მოსკოვის სალიტერატურო და საქართველო საზოგადოებას შექსპირის სადიდებლად კრება ჰქონდა. რეფერატი უნდა წაეკითხა პროფესორ სტოროჟენკოს: „შექსპირი და ევროპის ლიტერატურის ალორძინებისა", ხოლო ბ-ნი სტოროჟენკო ავად გახდარა და რეფერატი წაიკითხა თავ. სუმბათაშვილმა.

უცხოეთი

ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲗᲘ. ბევრს რასმე შეჰპირდა ოსმალეთი დიდ სახელმწიფოებს ბალკანეთის კუნძულის რეფორმების შესახებ, მაგრამ ჯერ აქამომდე თითქმის არა გაკეთებულა-რა. რუსეთისა და ავსტრიის სამოქალაქო აგენტები ყოველ დღე რამდენსამე საათს ჰკარგავენ ჰილმი-ფაშასთან [illegible] და საქმით-კი არა სჩანს-რა. ჯერ-ჯერობით მხოლოდ სამს საგანზედ შეთანხმდნენ, ჟანდარმერიის მოწყობისა, საერო დარაჯებისა და [illegible] სახლების განახლების თაობაზედ. ჰილმი-ფაშა დასთანხმდა, რომ ჟანდარმერიაში ერთობ [illegible] ოფიცრები [illegible] მოხელეები. საერო დარაჯების შესახებ ჰილმი-ფაშა იმ აზრისაა, რომ თვით ადგილობრივ მცხოვრებთაგან უნდა შეადგინონ, [illegible] რომელთაც სახლის [illegible]. შენობების შესახებ-კი თვით ჰილმი-ფაშას ვერა გადაუწყვეტია-რა.

ჟანდარმერიის დაარსებაზე გვიანდება. [illegible]

რადგან ოსმალეთი ასე აგვიანებს რეფორმებს და დაპირებას არ ასრულებს, [illegible] გაზაფხულზე დიდი [illegible] აჯანყება და უფრო [illegible].

ᲐᲕᲡᲢᲠᲘᲐ. გრაფ გოლუხოვსკის განცხადებამ მაკედონელთა შესახებ უფრო [illegible]. გოლუხოვსკიმ სთქვა, რომ ავსტრიასა და რუსეთს ჯერ [illegible] არა აქვს, როგორ უნდა მოიქცნენ, უკეთუ ოსმალეთმა [illegible] რეფორმები არ განახორციელოს. მაინც და მაინც [illegible] სახელმწიფოები ამ შემთხვევაში ერთგვარად იმოქმედებენ.

ომის ამბები

«სავაჭრო დეპეშათა სააგენტოს» წარმომადგენელი იწერებოდა 24 იანვარს ტოკიოდგან, რომ რუსეთის ელჩმა ბარონ როზენმა დღეს მიიღო ხელმწიფის მოადგილე ადმირალ ალექსეევისაგან რუსეთის პასუხი, რომელიც იაპონიის მთავრობას უნდა გადასცეს, და ამასთანავე საჭირო ინსტრუქციებიც. პასუხი მშვიდობიანია და იმედია იაპონია ყველა პირობებს დათანხმდება. ამბობენ, პასუხი იაპონიას დღესვე ჩაბარდებაო.

მეორე დღეს, 25 იანვარს, იგივე აგენტი იუწყებოდა იაპონიის მინისტრ-პრეზიდენტმა კომურამ განუცხადა რუსეთის ელჩს ბარონ როზენს და სთხოვა გადაეცა თავის მთავრობისათვის, რომ იაპონია ამას შემდეგ თავისუფლად იმოქმედებს, თავის სურვილისამებრ და ყოველი მოლაპარაკება უნდა მოისპოსო.

ამას მოჰყვა იაპონიის ელჩის გაწვევა პეტერბურგიდგან, რის გამო რუსეთმაც თვისი ელჩი დაიბარა იაპონიიდგან.

დიპლომატებისათვის ეს იმის ნიშანი იყო, რომ ომი უკვე დაიწყო და მოწინააღმდეგენი ისე იმოქმედებენ, როგორც მოისურვებენო.

რუსეთს თავის უკანასკნელ პასუხში ახალი არა უთქვამს-რა, იაპონია-კი თხოულობდა, მანჯურიიდგან ჯარი გაიყვანე, გარდა რკინის გზის დარაჯებისა, და ქვეყანა ჩინეთის მოხელეებს ჩააბარეო. რადგან ჩინეთის სამფლობელოაო.

— ჩინეთის მართებლობა არ აპირობს ომში ჩარევას, მაგრამ ჰფიქრობს, „სიფრთხილეს თავი არა სტკივაო", და თავის ჯარს აძლიერებს. დიდ-ძალი თოფ-იარაღი ახალის სისტემისა უკვე დაუმზადებია და განკარგულება მოუხდენია, რომ სურსათიც და ფულიც მოაგროვონ.

— იაპონიის მართებლობის განკარგულებით, ასი დიდი და მრავალი წვრილი გემი, დაბარგულნი არიან სურსათით და იარაღით. სასეგოს ნავთსადგურში 30 [illegible] და 10 ბარგის [illegible]

სდგას. 40 საბარგო გემი კუმანატოს დივიზიით დაკეშიკის ნავთსადგურში მზად არის კორეაში წასასვლელად. დიდ-ძალი იარაღი და დინამიტი იგზავნება კორეის ნავთსადგურებისაკენ.

— შეერთებულ შტატების მთავრობამ, როგორც დეპეშებიდგან ვიცით, გადასწყვიტა ორი ახალი საკონსულო დააარსოს მანჯურიაში — მუკდენსა და ანდუნში. ამ საკონსულოებს მარტო სავაჭრო დანიშნულება არ ექმნებათ. კონსულებმა მტკიცე წეს-რიგი უნდა დაამყარონ მანჯურიაში, რომ უცხო სახელმწიფოთათვის მანჯურიის კარი მართლა ღია იყოს და დაუბრკოლებლად წარმოებდეს აღებ-მიცემობა. ამასთანავე კონსულები ეცდებიან, რომ მანჯურია ჩინეთის სამფლობელოდ დარჩეს და მის კონტროლს ექვემდებარებოდეს. ეს განკარგულება შეერთებულ შტატებისა ამტკიცებს, რომ მთავრობა მხოლოდ ვაჭრობის გავრცელებას-კი არა სცდილობს მანჯურიაში, არამედ საპოლიტიკო საქმეებშიაც ერევა. შეერთებულ შტატების კონგრესმა მთავრობის განზრახვა უკვე მოიწონა. უფროს კონსულად მუკდენში დანიშნულია ფლემინგ შევირი, რომელსაც 1878 წლიდგან 1900 წლამდე ჩინეთის სხვა-და-სხვა ქალაქებში უმსახურნია და შემდეგ სადღაც მიმალულა. ჰფიქრობენ, რაღაც საიდუმლო მინდობილებას ასრულებდაო. ანდუნში-კი კონსულად გაუმწესებიათ ედვინ მორგანი. ამანაც თურმე ზედ მიწევნით იცის მანჯურიისა და კორეის მდგომარეობა. ამათ გარდა, შეერთებულ შტატებს აგენტი ეყოლება დალნიში, რომელიც იმოგზაურებს კორეასა და მანჯურიაში, რომ ამერიკის ვაჭრობას ხელი შეუწყოს.

შორეულ აღმოსავლეთის მწერლობა რუსეთს ამტყუნებს, ვითომც არ უნდოდეს მშვიდობიანად გაათაოს მოლაპარაკება და იაპონიის მოთხოვნილებას მხოლოდ ჯარისა და ფლოტის გაგზავნით უპასუხებსო.

— კორეიდგან შემდეგ ამბებს ატყობინებენ ევროპის გაზეთებს:

კორეაში სიმშვიდეა, ხოლო ადგილობრივი ხალხი-კი თანდათან უკმაყოფილებას აცხადებს.

კორეის იმპერატორი და მისი მინისტრები სცდილობენ, რომ უცხო სახელმწიფოებმა კორეის ნეიტრალიტეტი გამოაცხადოს. მთავრობა იმედოვნებს, რომ სახელმწიფოები მის განცხადებას დააკმაყოფილებენ და კორეაში სამუდამოდ მშვიდობიანობას დაამყარებენ იმ რიგად, როგორც ბელგიასა და შვეიცარიაში. ამ აზრით კორეის ახალი ელჩი მან-იუნგ-ჩუნი ჩინეთს მიემგზავრება, სადაც იმედი აქვს ჩინეთის მთავრობასთან განსაკუთრებული ტრაქტატი შეიმუშაოს. ამავე აზრით დიპლომატები სხვა სახელმწიფოებსაც მოივლიან.

კორეის იმპერატორს მაინც ეფიქრება, იქმნება მალე ვერ შესრულდეს ეს აზრიო და რუსეთს სთხოვს 20,000 ჯარის კაცი გამომიგზავნე სატახტო ქალაქის დასაცველადაო.

ამბობენ, ანტუნში რუსის ჯარი მისულა და საბანაკო ადგილს ირჩევსო.

შვეიცარია და გერმანიიდგან მოელიან ექიმებსა და „წითელის ჯვარის“ სანიტარებს.

უცხო სახელმწიფოების ელჩებმა საერთო სადარაჯო დააწესეს საელჩოების დასაცველად კორეის დედაქალაქ სეულში.

— ჩინეთის სასახლის ჰარამხანების უფროსმა საჯურისმა განაცხადა, რომ საპიროა ჩინეთის საიმპერატორო სახლობა სინგანფუში გადასახლდეს, სადაც უკვე იმალებოდა იმ დროს, როდესაც უცხო სახელმწიფოთა ჯარები შეესივნენ ჩინეთს და პეკინი დაიპყრეს. პრინცი ცინი ამის წინააღმდეგია, ჯერ არც საპიროა გადასახლება და უდროოც არისო.

— ვლადივოსტოკიდგან 24 იანვარს ინგლისის გემით წასულან სამშობლოსკენ 2 ათასი იაპონელი, რომლებიც დიდი ხანი სცხოვრობდნენ ვლადივოსტოკს, ხაბაროვსკსა და ნიკოლსკში. იქ დარჩენილა მხოლოდ ხუთასი იაპონელი. ყველანი ეშურებოდნენ წასვლას, გარბოდნენ და თავის ქონებასა სტოვებდნენ. გემზე 5 ათასი კაცის ბინა იყო და სურსათიც დამზადებული. სხვა მცხოვრებნი ჯერ მშვიდად არიან. ჩინელებიც 20,000 ითვლება. იაპონელების დუქნები და სახელოსნოები სულ დაკეტილია.

თეატრი და ხელოვნება

ქართული თეატრი

მადლობა ღმერთს, მკითხველო, განუკემეთ. თამამად შეგვიძლიან თეატრში კვლავ იაროვეზები «მოსამტკრევად» არ გვიხდება, მტრის ბუნიანი „ხარხარი“ აღარ შეგვაწუხებს და ჩვენის ისტორიის ფურცლებზედ «ისორეხვილი» და „თავის მოშ[illegible]რს“ ამ მხრივ მაინც შეუძლებელი გახდება კვლავ აღიბეჭდოს: ჩვენმა არტისტებმა შესძლეს თითქმის ჩინებულად «დალატის» წარმოდგენა ოთხშაბათს 28 იანვარს არტისტიულ საზოგადოების თეატრში და ხუთშაბათს 29 იანვარს ჩვენს თეატრში.

რასაკვირველია, სამაგალითოდ, კარგად არ იყო წარმოდგენილი ჩვენს სცენაზედ «დალატი», არ სჩანდა სრულიად შეგნებული განოროგნება პიესის დედა-აზრისა, უტყუარ, სამხატვრო სისწორით და ზომიერებით გადმოცემული სულის ოქმა პიესაში გამოყვანილ გმირთა. მაგრამ ამას ხომ ვერც მოვთხოვთ ჩვენს მსახიობებს, ვერ მოვთხოვთ იმიტომ, რომ ჩვენი სასცენო საქმე ძირიანად შეცვლას, გადაკეთებას ითხოულობს, მსახიობთა სწავლა-განვრთნა რიგიანი ჯერ არც-კი არსებობს ჩვენ სცენაზედ. მითითება რუსულ სცენაზედ, ჩვენის აზრით, უსაფუძვლოა და უსამართლო.

იქ სხვანაირად არის მოწყობილი საქმე. იქ მსახიობისთვის აუცილებელ მოთხოვნილებად გახდარა სისტემატიური წვრთნა და განვითარება, იქ დრამატიული სკოლა, კურსები არსებობს.

როგორც ვსთქვით, «დალატმა» კარგად ჩაიარა ხუთშაბათს. მსახიობთ ეტყობოდათ გამოერკვიათ თავისი როლები, ნაკლულევანებანი და, რამდენადაც შეეძლოთ, გასწორებულიყვნენ.

ვერ დაგვაკმაყოფილა მაინც ეფემია მესხმა, თუმცა იმ საიდანაც ზოგ-ზოგი ადგილი გაცილებით მეტის გრძნობით და სიცოცხლით ჩაატარა. ზეინაბის როლი დიდ ტემპერამენტს მოითხოვს მსახიობისაგან. მესამე მოქმედებაში მაგალითად, მსახიობს მაყურებლის მთელი ყურადღება უნდა ჰქონდეს შეპყრობილი, უხილავი ჯაჭვებით უნდა იყოს გადაბმული მსახიობის სული მაყურებლის გულის-ძგერასთან, და ორივე, ერთ გრძნობად გარდაქმნილი, უნდა სტკბებოდნენ იმ გრძნობით, იდეათა სფეროში, რომელიც ნიჭიერს კალამს დრამატურგისას ეგრეთის ხელოვნებით შეუქმნია. ასეთი დატყვევება, შეპყრობა მაყურებლის სულისა და გულისა ვერ შესძლო ქ-მა მესხმა.

სავსებით შთაბეჭდილება მოახდინეს გუნიამ (თარ-ბეგმა), გ. ყიფიანმა (ანანიამ), დ. მესხიშვილმა (სოლეიმან-ხან) თავიანთი მოფიქრებულის გადაუჭარბებელის თამაშობით. კარგი იყო ვ. აბაშიძეც, თუმცა სავსებით ვერ დაგვიხატა მარილიანად შექმნილი ტიპი ბესოსი.

დავითაშვილს უფრო მეტი გაბედულება ეტყობოდა ამ ხანად და მეტი ბუნებრიობაც ემჩნეოდა მის თამაშობას. ირაკლის როლი პიესაში სუსტად არის დახატული. გამოურკვეველია მისი ხასიათი. მისი გონებრივი თუ ზნეობრივი ძალა, მისი მდგომარეობა მეოთხე მოქმედებაში ძნელი და უხერხულია, თითქმის ფსიხოლოგიურად შეუძლებელიც. ოცდაორი წლისადი კაცს უბრალო მომაკვდავი ეგონა თავი, დათოსთან ერთად მუშაობდა, იზრდებოდა და სრულებით მისთვის მოულოდნელად უცხადებენ, რომ იგი მეფეა, რომელზედაც დამყარებულია მთელის ქვეყნის ბედ-იღბალი.

ეს ძლიერ ძნელი მომენტია ირაკლის როლში. მისი გადმოცემა ძლიერ გასაჭირია მსახიობისთვის, მაგრამ მაინც ჩარკვიანმა საკმაო ხელოვნებით გადმოგვცა. ამ ყმაწვილ-მსახიობს, რომელსაც ჩვენ პირველად ვხედავთ სცენაზედ, უტყუარი სასცენო ნიჭი და ცოდნა ეტყობა სცენისა

წარმოდგენა ძლიერ სუსტად იყო მოწყობილი.

თეატრი სავსე იყო ხალხით.

ქ. ყ—ნი.

—

ქუთაისი. 23 იანვარს წარმოადგინეს ქუთაისში «დალატი». ქუთაისის საზოგადოებას ბევრი არა სწყინია, რომ ტაშის-ცემა გამოიწვია. პიესამ ერთობ ცუდად ჩაიარა, ტფილისის პირველ წარმოდგენაზედ ცოტათ უკეთ იყო. ქ. მესხი ზეინაბს თამაშობდა გულ-ცივად. მაგალითად, გორიდან რომ დაბრუნდა, სადაც მას მაგიერ, რომ თავის დესპოტის მინდობილება შეესრულებინა, ოთარ-ბეგი ისევ გადმოიბირა და ქართველების აჯანყების საქმეს აკეთებდა მარტო, საუკეთესო ჯაშუში სოლეიმანისა მოჰკლეს, რუქაა გაექცათ, — დიად, ამისთანა უბედურ ამბებით ბრუნდება ტფილისში და ისე შემოვიდა სოლეიმანთან, ისე გულცივად, აუღელვებლად, რომ გეგონებოდა მეორე ოთახში იყო და შემოვიდა ქმართან სალაპარაკოთ.

მეხუთე მოქმედებაში ის საუკეთესო ადგილი, როდესაც სოლეიმანს არბელიანი და სუმბათი ჯიდას მოჰკლავენ და ხმალს აჭერიან და რომელშიაც აქტორს აქვს დახატული მტრის მთლად დამხობა და საქართველოს კვლავ აღდგენა—ეს სცენა სულ გამოტოვეს. *)

კოტე მესხმა თავისი როლი ისე უშნოდ შეასრულა, რომ სალაპარაკოდ არა ღირს. ვლ. ალ.-მესხიშვილი იყო კარგი, მაგრამ ხმა უშლიდა; თუმცა ქუთაისის პატარა თეატრში საკმარისი იყო მისი ხმა, მაგრამ საზოგადოება ხმაურობდა და თეატრში დუმილი არ იყო.

საზოგადოდ დრამამ ერთობ გულ-ცივად ჩაიარა და ბევრი საუკეთესო ფსიხოლოგიურად შესანიშნავი ადგილები გამოტოვებული იყო.

საზოგადოებამ ბევრი ჯუმა-ჯუმა იძახა, რაც უნდა მიეწეროს თვით პიესას და არა ჩვენს მსახიობთ.

ქ.

გაბედული ცილის წამება

(წერილი რედაქციის მიმართ).

„ცნობის ფურცლის“ რეცენზენტს აღდგომა გათენებია და ცასა ს ვდება!.. დიდი ბედნიერია, რომ შემთხვევა უპოვნია ცუდად მომიხსენიოს! მიზეზი? მიზეზი ჩემი სცენებია, რომელიც 25 იანვარს დაიდგა სცენაზე.

დაწერა ავტორის გრძნობა-გონების საქმეა და ნაწერის დაფასება მკითხველის ჭკუის... ყველას უფლება აქვს მოიწონოს, ან წუნი დასდვას და მეც. რასაკვირველია, არავის არ გამოვეკამათები, მაგრამ როცა ქვენა ანგარიშებით გატაცებული ვინმე დამფასებლის საზღვარს გადასცილდება და ნაწერიდან დამწერზე გადადის, რომ მისი პირადი ღირსება შებღალოს, მაშინ-კი ძნელია წაყრუება.

„ცნობის ფურცლის“ რეცენზენტი ისეთ რამეებს მწამებს, რომ მიკვირს მის მაგიერად სირცხვილით რატომ თვით მისი შავი მელანი მაინც არ გაწითლდა?

აი რასა სწერს: „თეატრში ხმა გავრცელდა, ვითომ თვითონ თავის ნებით შეემოკლებინოთ პიესა და ამითი წაეხდინოთ იგი, რომ აკაკის ვერც-კი ეცნოს თავისი პიესა. თვითონ აკაკიმ ბრძანა ფოიეში, ჩემს პიესას არა თამაშობენო. ეს რა საკვირველია ავტორების ჩვეულებრივი ხრიკი გახლავთ, რომ თავიანთ პიესის უვარგისობა მსახიობთ გადააბრალონ, მაგრამ მე საპიროდ მიმაჩნია აქ ჩვენ მსახიობთ წავესარჩლო და სხვანი“. თუ ეს ყველაფერი მართალია და მე ყველაფერი, რასაც თამამად აღიარებს ბ-ნი რეცენზენტი, მართლა ჩავიდინე, მაშინ „ვაი ჩემს კაცობას! მაგრამ თუ რეცენზენტი სტყუოდეს, მაშინ-კი „ვაშა მის კაცობას, მის სიმართლის მოყვარეობას და მის გულწრფელობას“! მეტს არასა ვკადრებ.

ახლა-კი მევე მოვახსენებ მკითხველებს, თუ როგორ იყო საქმე: ჩემი სცენები „განთიადი“ ქ ნმა ჩერქეზიშვილმა გამოითხოვა საბენეფისოდ და მეც, რასაკვირველია, დავუთმე.

იმ პიესის უმთავრესი როლი უნდა ეთამაშნა ქ-ნს ჩხეიძეს და, რადგანაც ეს აღარ მოხერხდა, ხელად გადავეცით ქ-ნს ჯავახიშვილს. სწორედ იმ საღამოს, როცა ფარდა უნდა ახდილიყო, უეცრად ავად გახდა ჯავახიშვილის ქალი და სხვა-კი არავინ იყო მომზადებული. მე განკარგულება მოვახდინე, რომ წარმოდგენა გადაედვათ და გავსწიე შემეტყობინებინა ჩემი სურვილი გამგეობის თავმჯდომარისათვის. სანამ დავბრუნდებოდი ფარდა აეხადათ და წარმოდგენა კიდეც დაეწყოთ. თავი მითი იმართლეს რომ გადადება აღარ მოხერხდებოდაო, მე გამიკვირდა, მაგრამ რაღას ვიზამდი. ხელად გადავაცვით ტანთ ქ-ნ ნებიერიძისას, რომელმაც არც შინაარსი იცოდა პიესისა და არც ერთი სიტყვა, გამოვრიცხე დიდი სათქმელი მონოლოგები და ასე სუფლიორის შემწეობით მხოლოდ რეპლიკებს აწვდენდა სხვებს. და ეს წინ დაწინვე კიდეც მოახსენეს დამწრეთ... რომ ეს ყოლიფერი სრული სიმართლეა, ამის უარყოფა არავის შეუძლია, გარდა ზოგიერთ კუდა რეცენზენტებს. რომელთაც გაუგონიათ ქართული ანდაზა: „გასახედნ ხარს კუდზევე შეტყობაო“ და ისინიც უფრო შორს აღარ მიდიან!.. მართალი ნათქვამი-ა: „როგორიც ალხანაო, მისთანაც ჩალხანაო“. ამ ჩვენ დაქვეითებულ დროს ყველაფერი ეკადრება.

აკაკი.

---

*) ტფილისის წარმოდგენაშიაც გამოსტოვეს 29 იანვარს. ნეტავ რადა? — რედ.

„ივერიის“ ფოსტა

ს. ქ—ო. მ ღ. გ. ბ—ლ ს. თქვენი ლექსი „სახსოვრად დ. მაჩხანელს“ არ დაიბეჭდება.

„დეკადენტი“-ს ავტორს. თქვენი ლექსი არ დაიბეჭდება.

დეპეშა

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

29 იანვარი

რიგა. აღმოსავლეთის ამბებმა გააცხოველა მამულიშვილური გრძნობა. რუსულსა, გერმანულსა და ლატიშურს თეატრებში, საზოგადოების სურვილისამებრ, შეასრულეს საეროვნო ჰიმნი. დღეს საკრებულო ტაძარში პარაკლისი გადაიხადეს ძლევა-გამარჯვების მოსანიჭებლად.

ირკუტსკი. დღეს დაიბეჭდა უმაღლესი მანიფესტი, ხვალ პარაკლისს გადაიხდიან. გუშინ გამოცხადდა საომრად მომზადება პრიამურის ოლქის ჯარისა. სანოვაგის ფასებმა მეტის მეტად აიწია ირკუტსკში.

იაროსლავი. ქალაქის საბჭომ გადასწყვიტა: გამოუცხადოს ხელმწიფე იმპერატორს უქვეშევრდომილესი გრძნობანი, დიდის ამბით გააცილოს ფანაგორიის პოლკის როტა, რომელიც შორეულ აღმოსავლეთს იგზავნება, მიართვა. იაროსლაველ საკვირველ მოქმედთ: ვასილისა და კონსტანტინეს ხატი და ქალაქისაგან საჩუქრები.

პორტ-საიდი. აქ მოსულ რუსის ნაღმიან გემებს და ცეცხლის გემებს: „სმოლენსკსა“ და „რუსეთს“ იმდენი ნახშირი აქვთ, რომ მარტოოდენ მახლობელ ნავთსადგურამდენ შესძლებენ მისვლას.

ტოკიო. იაპონიის იმპერატორმა ბრძანება გასცა, არ შევიპყრობთ იმ რუსის სავაჭრო გემებს, რომელნიც გავლენ იაპონიის ნავთსადგურებიდგან სამს თებერვლამდე, აგრედვე იმ გემებსაც, რომელნიც პირდაპირი გზით წამოვლენ სამს თებერვლამდინ იაპონიის წყლებისაკენ, დასცლიან საქონელს და დასტოვებენ იაპონიას ზემო ნაჩვენების გზით. ეს ბრძანება შეეხება მხოლოდ იმ გემებს, რომელთაც შემოსატანად აღკრძალული საქონელი არ მოაქვთ, ან სამხედრო კონტრაბანდა.

მადრიდი. მინისტრმა გამოუცხადა პალატას, რომ დაიწყო რუსთა და იაპონელთა შორის ომიო. ისპანია სასტიკს ნეიტრალიტეტს დაიცავს.

შანჰაი. აქ მყოფმა კანონირის გემმა „მანჯურმა“ სამხედრო ბაირაღი ააფრიალა და შავად შეიღება, ნიშნად იმისა, რომ საომრად მზადაა. გემი მზადაა ზღვაში გასასვლელად.

კოპენჰაგენი. მეფემ გადასწყვიტა სასტიკი ნეიტრალიტეტი დაიცვას რუს-იაპონიის ომის დროს.

პეტერბურგი. სევასტოპოლიდგან, ირბიტიდგან, ტიუმენიდგან, სარატოვიდგან, ნიჟნიდგან, არქანგელსკიდგან, ორლიდგან, ბათუმიდგან და ივანოვო-ვოზნესკიდგან იტყობინებიან, რომ პარაკლისები გადაიხადეს და მხურვალედ ლოცულობენ მეფესაკვის და ძლევა-გამარჯვების მოსანიჭებლად.

პარიჟი. პეტერბურგში ლაპარაკობენ, რომ სრული სიცრუეა ერთ ინგლისურ გაზეთისაგან გავრცელებული ხმა, ვითომც რუსეთი სცდილობდეს ისესხოს ერთი მილიარდი მანათი ფრანკ, ბელგიელ და ჰოლანდიელ ბანკირებისაგან. ბეტერბურგში ჰგონებენ, რომ მთავრობას იმდენი საღსარი მოეპოვება, რომ საპირო არ არის ფული სხვაგნიდგან ისესხონ.

რომი. ექვსი იაპონიის სამხედრო გემი და ექვსი ნაღმიანი გემი, რომელნიც ახლდნენ ხმელეთზე გადასასხმელ ჯარით დატვირთულ ტრანსპორტს, მოვიდნენ ჩემულპოში.

სოფია. სტამბოლში ავრცელებენ განზრახ ხმას, ვითომ ბულგარია აქეზებდეს სარევოლიუციო კომიტეტებს სამოქმედოდ. ასეთი ხმანი დიდად აღელვებს ერსა.

პორტ-არტური. ყინულში არხი გაუჭრიათ, რათა გამოიყვანონ ვლადივოსტოკის ნავთსადგურიდგან გემები: „რიურიკი“, „გრომობოი“, „რუსეთი“, „ბოგატირი“ და „ლენა“, და შეუერთონ პორტ-არტურის ესკადრას. გემები საკმარის სურსათს იღებენ, რომ კარგა ხანს ეყოთ, რადგან გემები შორის გზით მიდიან პორტ-არტურში.

ლონდონი. იაპონიას ცნობა არ მიუღია იმის შესახებ, ვითომც ჩრდილო ამერიკის შტატების სახელმწიფო სტატს-სეკრეტარს წინადადება მიეცეს, რომ ჩინეთის ნეიტრალიტეტი დაცული იყოსო. იაპონიას ძალიან უნდა რომ ეს ნეიტრალიტეტი დაცულ იყვეს. ნეიტრალიტეტის შენახვა ძნელია მხოლოდ მანჯურიის შესახებ.

ტოკიო. („რეიტერის სააგენტო“). აქ ქუჩებში ხალხის ყრილობა არა ხდება, არ ეტყობა არც აღტაცება, არც მანიფესტაციები. მცხოვრები გულგრილობას იჩენს რაც უცხოელებს აკვირვებს. — კვირას იაპონელებმა დაიპყრეს მოზანპო, განძრახვა აქვთ გაამაგრონ და გამართონ იქ თავისი საზღვაო სამხედრო ბაზისი. — სეულში იაპონელთა რაზმი მოვიდა.

ტიან-ძინი („რეიტერის სააგენტო“). საფრანგეთის რაზმი მიდის სეულში საფრანგეთის საელჩოს დასაცველად, სადაც, როგორც ხმა ისმის, გაიქცა კორეიის იმპერატორი.

სეული. („რეიტერის სააგენტო“). სამშაბათს ჩემულპოში ექვსი იაპონიის გემი მოვიდა 2500 ჯარის კაცით.

ირკუტსკი. მცხოვრებთ აუხსნა გუბერნატორმა — არაფერი საფუძველი არა გაქვთ სურსათს ფასები აუწიოთო, და გაათხილა ჩარჩები, სასტიკს სასჯელს მიეცემითო. საბჭომ იშუამავლა, ნება დართულ იქმნას, რომ მუდამ დღე ოცი ვაგონი მოდიოდეს სურსათი.

მოსკოვი. მოქალაქეთა კრებამ გადასდო სამხედრო საჭიროებათათვის 25 ათასი მ. და დაადგინა დაამზადონ 40 კრაოტის საცვალი და ყური უგდონ ჯარის-კაცთ მოქალაქეთაგან. სამარინის ოჯახმა შესწირა ქალაქს საავადმყოფოს გასაკეთებლად 10 ათასი მანეთი.

ტულა. დიდძალის ხალხის თანადასწრებით წაიკითხეს უმაღლესი მანიფესტი. გადიხადეს პარაკლისი. — ქალაქის საბჭომ დაადგინა უქვეშევრდომილესი ადრესით გამოსთქვას ის გრძნობანი, რომელიც აღაფრთოვანებს მას, და გადასდო 50 ათასი მანეთი ომის საჭიროებისათვის და გამართა ხელის მოწერა, რომელმაც რამდენიმე ათასი მანეთი მისცა.

დონის-როსტოვი. როსტოვის უმთავრეს სახელოსნოების ხელოსნები და მუშები, აღფრთოვანებულნი უქვეშევრდომილესის ერთგულებითა ხელმწიფე იმპერატორისადმი, შეიკრიბნენ სახელოსნოებში და მხურვალე ლოცვა შესწირეს, რათა ჩვენს მხედრობას გამარჯვება მოევლინოს. ხელოსანთა ხორომ რამდენჯერმე შეასრულა სახალხო ჰიმნი.

რომი. იტალიის ესკადრის კამანდირისაგან შორეულ აღმოსავლეთშა საზღვაო სამინისტრომ ცნობა მიიღო, რომელშიაც ნათქვამია, რომ ჩემულპოში მყოფმა ევროპიელთა კონსულებმა დასტოვეს ქალაქი და საფრანგეთის საფოსტო გემით გამოვიდნენო.

ტვერი. საბჭომ დაადგინა წითელი ჯვრისთვის გადასდოს ხუთასი თუმანი და შეადგინოს თანხა 20 ათასი მანეთისა, რომ დახოცილთა ოჯახებს და დაჭრილ ჯარის-კაცებს ტვერის გუბერნიისას შემწეობა აღმოუჩინონ.

ტულონი. ერთმა კრეისერმა და სამმა ნაღმიანმა გემმა ბრძანება მიიღეს, მზად იყავით აღმოსავლეთ აზიაში წასასვლელად.

სეული. აქაურმა იაპონელმა მოხელეებმა ღონის ძიება მიიღეს, რომ, როდესაც იაპონიის ჯარები მოვლენ, აღელვება არ მოხდეს.

რომი. გამოცხადდა იტალიის ნეიტრალიტეტი.

ლონდონი. მეფემ ხელი მოაწერა განცხადებას ინგლისის ნეიტრალიტეტზე რუსეთ-იაპონიის ომის დროს.

30 იანვარი

პეტერბურგი. უმთავრესი საზღვაო შტაბი იტყობინება, უმთავრეს შტაბში მოსულ ამბებიდან სჩანს, რომ პორტ-არტურის ბრძოლის დროს ექვსი იაპონიის გემი მცირედ დაშავდა, მოკვდა 50 კაცი, დაიჭრა 150.

— შორეულ აღმოსავლეთის ნამესტნიკს, ადმირალს ალექსეევს უმაღლესად ებრძანა და მიენიჭა უფლებანი მთლად ხმელეთის და საზღვაო ჯარების მთავარსარდლობისა შორეულ აღმოსავლეთში.

30 იანვარი.

პეტერბურგი. 29 იანვარს მიღებული ხელმწიფე იმპერატორის მიერ უქვეშევრდომილესი დეპეშა შორეულ აღმოსავლეთის მეფის მოადგილისა: უქვეშევრდომილესად მოვახსენებ თქვენს უდიდებულესობას, რომ „ცესარევიჩი“ და „პალადა“ 27 იანვარს შევიყვანეთ შიდა ნავთსადგურში. „რეტვიზანის“ გამონგრეულ გვერდს დროებით ვამაგრებთ. ჯავშნიან ხომალდების შეკეთებას დიდი და რთული მუშაობა მოუნდება. ძნელია გადაწყვეტით ითქვას, როდის იქნებიან მზად

ზღვაში გასასვლელად. „პალლადას“ და „ნოვიკს“ რიგ-რიგად შევიყვანთ გემთსაშენში. ვფიქრობ, რომ მათ შეკეთებას დასჭირდება ორი კვირა. დანარჩენი გემები, რომელთაც მონაწილეობა მიიღეს ბრძოლაში, 27 იანვარს დაზიანდნენ, შევიდნენ შიდა ნავთ სადგურში 28 იანვარს ნახშირით დასატვირთავად და შესაკეთებლად, რასაც მოუნდება სამი დღე. სუბუქად დაჭრილნი პოდპოლკოვნიკი ზაინჩოვსკი და მიჩმანი პეტროვი 2 გემ „ანგარიდგან“, რომელსაც ბრძოლაში მონაწილეობა არ მიუღია, რჩებიან. მძიმედ დაჭრილ ჯარის-კაცთაგან ოთხი გარდაიცვალა. დანარჩენნი, როგორც მე დავრწმუნდი გაშინჯვის შემდეგ, იმედს იძლევიან მორჩენისას. ყველაზე ბევრი ჯარის-კაცი დაშავდა კრეისერ „პალლადაზე“. მიზეზი ისაა, რომ მოწამლულან, როცა მელინიტით გატენილ ნაღმს უფეთქია. ყველა დაჭრილთ დიდის მზრუნველობით უვლიან.—გუშინ, 28 იანვარს, კრეისერები განაგრძობდნენ მტრის ძებნას მაგრამ ვერსად აღმოვიჩინეთ; ღამე ნაღმიანი გემები და ნავები დიდის სიფრთხილით ყარაულობდნენ, მაგრამ მტერს ვერსად შეხვდნენ და არავითარი შემთხვევაც არ მომხდარა.

უმთავრესი შტაბი იუწყება, ჩვენი აგენტი ჩინეთში გენერალ-მაიორი დესინო დეპეშით გვატყობინებს, რომ ნაგასიკისა და ვლადივოსტოკის შორის კაბელი გაუწყვეტიათ, აგრედვე ტელეგრაფი სეულსა და მოზამპოსა,—სეულსა და გენსანის შორის. გავრცელებულია ხმები, ვითომც საზღვაო ომი მომხდარიყოს ჩემულპოსთან, იაპონელები გადასულიყვნენ კორეაში, მომხდარიყოს რაღაც ამბები მანჯურიის გზაზე და სხვა ამგვარი. ასეთი ხმები დაფუძნებულია უცხო სახელმწიფოთა აგენტებისა და გაზეთების დეპეშებზედ, უმთავრესი შტაბი უწყება საქვეყნოდ, რომ ჯერ-ჯერობით პეტერბურგს არავითარი ნამდვილი ამბავი არ მოსულა, რომლითაც შესაძლებელი იყვეს შემოწმება გავრცელებულ ხმებისა.

პეტერბურგი. უმაღლესი რესკრიპტი მისის იმპერატორებითის უდიდებულესობის ხელმწიფე იმპერატრიცის მარიამ თეოდორეს ასულისა რუსეთის წითელ ჯვრის საზოგადოების მთავარ-სამმართველოს მიმართ: „თუმცა დაუსრულებელი იყო მშვიდობის-მოყვარეობა, თუმცა მონარქის სულგრძელებით მიღებულ იქმნა. ყოველივე ღონისძიება რუსეთის მთავრობის მიერ მშვიდობიანობის დასაცველად, რუსეთი მაინც აიძულეს ამხედრებულიყო და პირველივე ზარალი მიაყენა რუსეთს მტერმა, რომელსაც ომი არც-კი გამოეცხადებინა. რუსეთი მორჩილებით იხრის ქედს ღვთის განგების მიუწდომელობის წინაშე და, როგორც ერთი კაცი, მთელთავის ძალ-ღონეს შესწირავს მეფის სამსახურს, მამულის დაცვას. ჩემს მფარველობის ქვეშე მყოფს რუსეთის წითელ ჯვრის საზოგადოებას წილად აქვს ნარგუნევი იზრუნოს დაჭრილთა ტანჯვის შემსუბუქებისათვის და ამ წმინდა მოვალეობის შესრულებას ვავალებ რუსეთის წითელ ჯვარის საზოგადოების მთავარსამმართველობას და ყოველ მის დაწესებულებას დიდებული აზრი ნება-ყოფლობით შემწეობისა ომისა და ბრძოლის მსხვერპლთათვის იმათგან, ვისაც არ ძალუძს თვით იბრძოლოს სამშობლოსათვის, მუდამ ცხოველს თანაგრძნობას ჰპოვებდა რუსთა შორის. განუყრელად თან მლოცველი, თანა მზრახველი და თანა სურვილი ჩემის საყვარელის რძლის იმპერატრიცა ალექსანდრა თეოდორეს ასულისათანა, რომელიც თანამოზიარეა თვისის სიყვარულით აღსავსე გულით ჩემთა აღფრთოვანებულ გრძნობათა, მოვუწოდებ რუსეთის ძეთა კაცთ-მოყვარეობის ღვაწლისათვის და მტკიცედ დარწმუნებული ვარ, რომ სრულიად რუსეთი გულის მიერებით მომცემს პასუხს ამ ჩემს მოწოდებაზედ ქრისტეანულის შველა-დახმარების სახელითა და წითელ ჯვრის დროშის ქვეშ არ დაიშურებს თვის ძალ-ღონეს და თვის ქონებას მოყვასის საშველად. თუმცა გულშ მუსვრილი, გარნა მტკიცედ მსასოებელი ღვთის შეწევნისა, ვევედრები მოწყალესა და ვევედრები ღმერთსა, რათა აკურთხოს მან ღვაწლი და მსხვერპლი ყოველთა და ყოვლისა კაცად-კაცადისა შეწევნისათვის დაშავებულ მხედართა და კაცთმოყვარების დიდებულის საქმისათვის“. ნამდვილს საკუთარის მისის იმპერატორებითის უდიდებულესობის ხელით აწერია „მარიამ“. 28 იანვარი 1904 წ. ს.-პეტერბურგი.

სახალინი. სახალინის კუნძულზედ შიშიანობის წესი იქმნა შემოღებული.

კიევი. ქალაქის სხვა-და-სხვა უბანში იმართება მანიფესტაციები: ბრბონი ხალხისა, ახალგაზრდობისა და მოსწავლეთა საერო საგალობლის სიმღერით და ეროვნულის ბაირაღებით დადიან ქუჩა-ქუჩა და გააქვს გრიალი „ურასა“. უნივერსიტეტში უდიდესი მანიფესტაცია იყო: შეიკრიბნენ სადღესასწაულო დარბაზში და ამბობდნენ სიმღერით საგალობელს. სამხედრო კაცთა დანახვაზედ გაისმის ერთობილი ძახილი „ურასი“.

ასტრახანი. გუბერნატორის სახლის წინ რამდენჯერმე შეიკრიბა აურაცხელი ბრბო და ურიცხვი მოსწავლე ახალგაზრდობა, რომელთაც გამართეს მამულიშვილური მანიფესტაცია საერო ჰიმნის სიმღერითა და „ურას“ ყვირილით.

რიაზანი. მარიამის გიმნაზიის მოსწავლე ქალებმა, მამულისშვილურის გრძნობით აღფრთოვანებულებმა, უარი სთქვეს დანიშნულ ბალზედ და ითხოვეს, რომ ეს ფული სამხედრო საჭიროებას მოხმარდეს.

ტომსკი. გამოიცა განკარგულება, რომ გაძლიერებულ იქმნას საქონლის გადატან-გადმოტანა ციმბირის რკინის გზაზედ.

ტოკიო. რუსეთთან ომის გამოცხადება გამოქვეყნებულ იქმნა იმპერატორის პროკლამაციით.

ტიანძინი. რუსთა საოკუპაციო რაზმი გამოვიდა შანჰაი-გუანიდგან.

პეკინში იაპონელები არიგებენ უფასოდ ფურცლებს, რომლებშიაც მათი გამარჯვების შესახებ სწერია.

პარიჟი „ცესარევიჩი“ არც იმდენად დაზიანებულა, როგორც წინად ჰგონებდნენ. მისი საჭის შეკეთებას მოუნდებიან მხოლოდ რამდენსამე დღეს.

სეული. მოვიდა გემი „კარიცინი“ და ერთიც ნაღმიანი გემი.

რომი. მაიორი კავალია თვალყურს ადევნებს სამხედრო ოპერაციებს ტოკიოში. რუსეთის უმთავრეს ბინაზედ იქნება საზღვაო ოფიცერი.

ირკუტსკი. გამოცხადებულია ციმბირის სამხედრო ოლქის საომარ ფეხზედ დაყენება. პირველ დღეთ დანიშნულია 2 თებერვალი.

ლონდონი. (რუსეთის სააგენტო). ამტკიცებენ, რომ იაპონელების პორტ-არტურზედ თავდასხმის ბაზისი ვეი-ხაი-ვეი იყოო, მაგრამ ეს ხმა სრულიად სიმართლეს მოკლებულია.

ქაირი. (რუსეთის სააგენტო). ქედივმა შემდეგი ბრძანება დაუგზავნა ეგვიპტის სანავთ-სადგურო მთავრობას; ორთავე მეომარ სახელმწიფოთა გემებს შეუძლიანთ წაიღონ ეგვიპტის ნავთ-სადგურებიდგან იმდენი ნახშირი, რამდენიც დასჭირდებათ მახლობელ სანახშირე სადგურამდე, მაგრამ უნდა გავიდნენ არხში, რამდენადაც შესაძლებელი იქნება, საჩქაროდ და შეუჩერებლად. არ უნდა გაჩერდნენ სუეცსა და პორტ-საიდში 24 საათზედ მეტ ხანს. ერთ-ერთის მეომარ მხარის გემების უნდა გავიდეს სუეცის არხის ნავთ-სადგურებიდგან მაშინ, როცა 24 საათი იქნება გასული მოწინააღმდეგე მეომარი სახელმწიფოს გემების გასვლიდგან.

პეტერბურგის ბირჟა

21 იანვარი 1904 წ.

ვექსილის კურსი 3 თვით:

ლონდონში 10 გირვ. სტ.	94,15
ბერლინში 100 მარკაში	—
პარიჟში 100 ფრანკში	—
ლონდონში ჩეკები	94,90
ბერლინში „	46,30
პარიჟში „	37,72 1/2
ბირჟის დისკონტი	5—6 1/2 %
4% სახელმწიფო რენტა	96 გაყ.
4% სახ. სესხი 1902 წ.	—
4% გირავნ. ფურც. სახელ. საადგ. მამულო ბანკისა	95 1/8 მყ.
5% პირ. შინაგ. მომგ. ბილ. 1864 წ.	—
5% მეორე შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1866 წ.	312 წვ. გაყ.
5% გირავნ. ფურც. სახელმ. საადგ.-მამ. ბანკისა.	261 გაყ.
5% ობლიგაციები ტფილ. საკრედიტო საზოგ.	—
4 1/2 % ობლიგაც იმავე საზოგადოებისა.	—
4 1/2 % ტფილ. საადგ. მამ. ბანკის გირავნ. ფურცლ.	—
5% გირავნობის ფურც. იმავე ბანკისა	192 1/4
6% ქუთ. საად. მამ. ბანკის გირ. ფურცლ.	—
5% გირავნ. ფურც. იმავე ბანკისა	91 გაყ.

რკინის გზის მიმოსვლა.

15 ოქტომბრიდან 1903 წ.

(ნაჩვენებია ტფილისის საათით)

ა) ტფილისიდან მიდის:

ბათომს: 1) დილის 8 ს. 8 წ. 2) საღამოს 6 ს. 28 წ. 3) შუადღის 2 ს. 58 წ. (მხოლოდ ბორჯომამდე).

ბაქოს: 1) შუადღის 1 ს. 8 წ. 2) საღამოს 10 ს. 28 წ. 3) დილის 7 ს. 34 წ. 4) საღამოს 5 ს. 28 წ. (**მოსკოვს** მიმავალი, მხოლოდ სამგზავროებით).

ყარს-ერივანს: 1) შუადღის 1 ს. 28 წ. 2) საღამოს 11 ს. 13 წ.

ბ) ბათომიდან გამოდის:

ტფილის-ბაქოსაკენ: 1) დილის 9 ს. 32 2) ღამის 12 ს. 8 წ.

გ) ბაქოდან:

ტფილის-ბათომისაკენ: 1) შუადღის 1 ს. 58 წ. 2) ღამის 11 ს. 28 წ. 3) დილის 4 ს. 48 წ. (მხოლოდ პარასკევობით); 4) დილის 4 ს. 48 წ.

დ) ქუთაისიდან:

ბათომისაკენ: 1) შუადღის 3 ს. 18 წ. 2) ღამის 1 ს. 58 წ.

ტფილის-ბაქოსაკენ: ღამის 3 ს. 58 წვ

ე) შორაპნიდან:

ჭიათურა-დარკვეთისაკენ: 1) დილის 6 ს. 58 წ. 2) საღამოს 5 ს. 58 წ.

ვ) დარკვეთიდან:

შორაპნისაკენ: 1) დილის 11 ს. 43 წ. 2) ღამის 10 ს. 8 წ.

განცხადებანი

ხეხილის ნერგები საუკეთესო ხარისხისა საზღვარ გარეთისა და ადგილობრივი ისყიდება ზომიერ ფასებით ფ. ავსარქისოვის მამულში. ადრესი: კავკასიის რკინის გზის სადგური სკრა. ფ. ავსარქისოვს. კატალოგები ეგზავნება მსურველთ უფასოთ. (10—1)

ტყიბულის ქვა-ნახშირის სამთა-მადნო საზოგადოებისაგან

«ტყიბულის ქვა-ნახშირის საზოგადოების» გამგეობას ჰყავს ღუმელების გამოცდილნი გამკეთებელნი და გადამკეთებელნი, რომელნიც ისე მოაწყობენ ღუმელს, რომ შეშის მაგიერ ქვა-ნახშირით ხურდებოდეს, რაიცა 45%-ს ეკონომიას იძლევა შეშასთან შედარებით. ვისაც უნდა ამისთანა ღუმელების გაკეთება, ან გადაკეთება, მიჰმართოს საზოგადოებამ „ნახშირის“ გამგეობას. სოლოლაკის ქუჩა, № 16, ტელეფონი 16. (3—1)

ქუთაისში

ს. ბ. თოფურიას

სამკურნალოში,

რომელიც იმყოფება მისის უმაღლესობის პრინც ალექსანდრე ოლდენბურგელის მფარველობის ქვეშე, 75 საწოლია შინაგან, ნერვების, საქირურგო, დედათა და თვალით ავადმყოფთათვის, მშობიარეთა განყოფილებით და ქიმიურ-მიკროსკოპიული გამოკვლევათა კაბინეტით. გადამდების სენითა და სულით ავადმყოფთ სამკურნალო არ ღებულობს.

ფასი დღე-ღამეში ჭამა-სმისა და მკურნალობისათვის 1 მანათიდან 3 მანეთამდე.

ВОКРУГЪ СВѢТА.

ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ И ЛИТЕРАТУРНЫЙ ЖУРНАЛЪ.

ВСѢ ПОДПИСАВШІЕСЯ НА 1904 ГОДЪ ПОЛУЧАТЪ

50 №№ художественно-литературнаго журнала. Романы. — Повѣсти. — Путешествія. — Иллюстраціи. — 1.200 столбцовъ текста. ПОЛЕЗНЫЯ СВѢДѢНІЯ по общедоступной медицинѣ и гигіенѣ. — По технике. — По домашнему хозяйству. — По саду, огороду, цвѣтоводству и огородничеству. — Игры и забавы. — Иллюстраціи.

12 ВЫПУСКОВЪ МОДНАГО ЖУРНАЛА.

12 ВЫПУСКОВЪ ВЫШИВОКЪ И ВЫПИЛИВАНІЙ.

16 КНИГЪ ИЛЛЮСТРИРОВАННАГО СОБРАНІЯ СОЧИНЕНІЙ ВАЛЬТЕРА СКОТТА.

8 КНИГЪ ИЛЛЮСТРИРОВАННАГО СОБРАНІЯ СОЧИНЕНІЙ ПИСАТЕЛЯ КОНАНЪ-ДОЙЛЯ.

БОЛЬШОЙ ТОМЪ ВЪ 320 СТРАНИЦЪ БОГАТО ИЛЛЮСТРИРОВАННОЙ ИСТОРІИ ЦАРСТВОВАНІЯ ИМПЕРАТОРА АЛЕКСАНДРА II, со множествомъ портретовъ и рисунковъ.

ОСВОБОЖДЕНІЕ КРЕСТЬЯНЪ. Картина акад. К. В. ЛЕБЕДЕВА, размѣромъ 17×24 вершка.

ЦѢНА на годъ съ доставкой и пересылкой 4 Р. То же съ картиной 5 Р. Разсрочка: при подпискѣ 2 р. къ 1 апрѣля 1 р. къ 1 іюля 1 р.

Адресъ: Москва, Петровка, д. Грачева, № 21, редакція журнала „Вокругъ Свѣта“.

Журналъ издается Т-вомъ И. Д. Сытина.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1904 ГОДЪ

на ежемѣсячный литературно-историческій журналъ

„ВѢСТНИКЪ ИНОСТРАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ“

Четырнадцатый годъ изданія „Вѣстника Иностранной Литературы“ будетъ отмѣченъ однимъ существеннымъ улучшеніемъ: статьи и замѣтки „Заграничной Хроники“—обо всѣхъ выдающихся событіяхъ заграничной политической и общественной жизни, обо всѣхъ наиболѣе значительныхъ иностранныхъ изобрѣтеніяхъ и открытіяхъ въ области науки и прикладныхъ знаній, обо всѣхъ крупныхъ и характерныхъ явленіяхъ въ литературѣ, театрѣ, музыкѣ и искусствѣ—будутъ сопровождаться по мѣрѣ надобности иллюстраціями въ текстѣ и дадутъ возможность еще болѣе расширить содержаніе „Заграничной Хроники“, такъ какъ многія статьи заграничныхъ иллюстрированныхъ изданій раньше не заимствовались „Вѣстникомъ“ только потому, что нуждались въ пояснительныхъ рисункахъ. Такимъ образомъ ежемѣсячная лѣтопись иностранной политической, общественной, научной, литературной и художественной жизни, помѣщаемая въ „Вѣстникѣ“ въ семи отдѣлахъ „Заграничной Хроники“, съ 1904 года будетъ распадаться въ каждой книгѣ журнала на двѣ части: иллюстрированную и неиллюстрированную. Подобное нововведеніе, несомнѣнно, благопріятно отразится на интересѣ, полнотѣ и разнообразіи содержанія „Заграничной Хроники“, въ которой найдутъ также мѣсто и необходимыя пояснительныя иллюстраціи къ очеркамъ и статьямъ, помѣщеннымъ среди романовъ, повѣстей и разсказовъ, равно какъ и портреты авторовъ-беллетристовъ вмѣстѣ съ ихъ біографическими очерками. Кромѣ того, ежемѣсячно въ „Вѣстникѣ“ съ 1904 года будутъ помѣщаться: обзоръ западно-европейской жизни въ карикатурахъ, заимствованныхъ изъ лучшихъ французскихъ, нѣмецкихъ, англійскихъ, американскихъ и итальянскихъ газетъ и журналовъ, критическій обзоръ по возможности всѣхъ заслуживающихъ вниманія новинокъ нашей переводной литературы, а также самостоятельныхъ сочиненій и статей (въ газетахъ и журналахъ) русскихъ писателей по различнымъ вопросамъ иностранной жизни, науки, литературы и искусства.

За послѣднее пятилѣтіе (1899—1903) „вѣстникъ“ ежегодно давалъ своимъ читателямъ до 6000 страницъ разнобразнаго текста и въ томъ числѣ, кромѣ цѣлаго ряда статей, очерковъ и стихотвореній, до 100 романовъ, повѣстей, разсказовъ и драматическихъ произведеній, принадлежащихъ перу талантливѣйшихъ иностранныхъ писателей. Въ 1904 году, попрежнему стремясь къ наилучшему выполненію своей главной задачи—давать общедоступное, разнообразное литературно-художественное чтеніе, „вѣстникъ“ помѣститъ на своихъ страницахъ рядъ выдающихся беллетристическихъ произведеній, которыя будутъ поименованы въ декабрьской книгѣ за нынѣшній годъ.

За шесть послѣднихъ лѣтъ выдавъ своимъ подписчикамъ въ видѣ отдѣльныхъ иллюстрированныхъ приложеній такія классическія произведенія, какъ „Декамеронъ“ Боккаччіо „Собраніе сочиненій Мольера“, „Фаустъ“ Гете, „Жилъ Блазъ“ Лесажа, „исповѣдь“ Руссо, и помѣстивъ въ „вѣстникѣ“ съ отдѣльной нумераціей страницъ такія обширныя иллюстрированныя монографіи, какъ „Всемірные сатирики и юмористы“, „Женщина въ жизни великихъ людей“, „Знаменитые актеры и актрисы“, „Исторія карикатуры съ древнѣйшихъ временъ до нашихъ дней“, редакція и въ 1904 году не отступитъ отъ этого обычая.

Подписчики на „ВѢСТНИКЪ“ въ 1904 году получатъ

БЕЗПЛАТНОЕ

ОТДѢЛЬНОЕ ПРИЛОЖЕНІЕ-

ПЕРВЫЕ ДВА ТОМА

ПОЛНАГО СОБРАНІЯ ПѢСЕНЪ БЕРАНЖЕ

въ переводахъ русскихъ поэтовъ, съ многочисленными иллюстраціям и вто біографіей знаменитаго французскаго поэта.

полное собраніе составитъ четыье тома, каждый не менѣе 20 печатныхъ листовъ, т. е. 320 страницъ.

третій и четвертый томы будутъ даны въ видѣ безплатнаго приложенія Гг подписчикамъ на „Вѣстикъ“ 1905 года.

Съ январской же книги 1904 г., съ отдѣльной нумераціей страницъ, будутъ печататся въ „вѣстникѣ“ два другія приложенія, а именно:

„ИСТОРІЯ СНОШЕНІЙ ЧЕЛОВѢКА СЪ ДЬЯВОЛОМЪ“

И

„ЛЕГЕНДЫ ЕВРОПЕЙСКИХЪ НАРОДОВЪ“,

Въ обильно иллюстрированной „Исторіи сношеній человѣка съ дьяволомъ“ читатели найдутъ интересно составленный, первый въ нашей литературѣ, опытъ монографіи (болѣе 25 печатныхъ листовъ, или 400 страницъ), на основаніи капитальнѣйшихъ трудовъ по оккультизму, демонологіи и ученію каббалы французскихъ, нѣмецкихъ и англійскихъ изслѣдователей и, между прочимъ, на основаніи сочиненія директора психофизической лабораторіи Копенгагенскаго университета Лемана, подробно изучившаго вопросы о демонизмѣ и колдовствѣ въ ихъ историческомъ развитіи, съ древнѣйшихъ временъ до нашихъ дней. Для XIX вѣка составитель воспользуется двухтомнымъ трудомъ Батайля, подробно разсказывающаго о новѣйшемъ сатанизмѣ, имѣющемъ тайныхъ послѣдователей и въ Европѣ, и въ америкѣ— въ Чарльстоунѣ, гдѣ находится центральное капище сатаны, въ Берлинѣ, Римѣ и Парижѣ.

Въ монографіи подъ заглавіемъ „Легенды европейскихъ народовъ“ читатели ознакомятся въ многочисленныхъ типическихъ образцахъ съ одной изъ любопытнѣйшихъ сторонъ духовнаго творчества славянской, германской, латинской и англо-саксонской расъ. Въ этой монографіи будутъ помѣщены цѣликомъ или въ изложеніи съ поясненіями какъ древне-христіанскія и средневѣковыя легенды, пережившія многія столѣтія и нынѣ извѣстныя въ поэтическихъ обработкахъ писателей разныхъ странъ, такъ и легенды мѣстнаго характера, какъ напримѣръ, наши раскольничьи. Для ознакомленія читателей съ легендами средневѣковыми послужитъ, между прочимъ, талантливый трудъ Гастона Пари, недавно умершаго французскаго академика, знатока средневѣковой поэзіи.

подписная цѣна на 1804 годъ остается прежняя:

безъ доставки и пересылки 4 РУБ. 50 КОП. съ доставкою и пересылкою 5 РУБ.

Желающіе получить отдѣльное приложеніе въ изящныхъ коленкоровыхъ золотомъ тисненныхъ переплетахъ приплачиваютъ по 60 к. за каждый томъ.

—отдѣльныя крышки по 50 к., съ пересылкою по 70 к.—

Г г. служащіе въ казенныхъ и частныхъ учрежденіяхъ пользуются разсрочкою за поручительствомъ гг. казначеевъ и лицъ, завѣдующихъ подпиской.

ПОДПИСКА ПРИНИМАЕТСЯ: въ С.-Петербургѣ—въ Конторѣ Редакціи: гостиный дворъ, Зеркальная линія, № 63. магазинъ Пантелѣева (прот. Пажескаго Корп.), въ Москвѣ—въ Конторѣ Н. Н. Печковской, Петровскія линіи, а гг. иногородніе благоволятъ адресоватся въ редакцію—С.-Петербургъ, Верейская ул., д. № 16.

За Редактра—издатель П. Ѳ. Пантелѣевъ.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

НА 1904 ГОДЪ

на ежедневную политическую и литературную газету

„НОВОЕ ОБОЗРѢНІЕ“

(XXI-й годъ изданія)

ИЗДАНІЕ ГАЗЕТЫ БУДЕТЪ ВОЗОБНОВЛЕНО СЪ 15-го ЯНВАРЯ 1904 г.

Подписчики нынѣшняго года, какъ городскіе, такъ и иногородные, желающіе подписаться на будущій годъ, вносятъ 6 руб. за годъ и 3 руб. за полгода. Новые же подписчики на обычныхъ основаніяхъ вносятъ 7 руб. за годъ и 4 руб. за полгода.

Допускается разсрочка платежа. при подпискѣ—4 р., къ 1-му іюня—3 р. для сельскихъ учителей, народныхъ и школьныхъ библіотекъ и благотворительныхъ учрежденій сдѣлана скидка: годовая плата для иногородныхъ—6 руб., для городскихъ—5 руб.

Лицъ, желающихъ подписаться, контора проситъ увѣдомить ее о томъ и внести плату заблаговременно, чтобъ успѣть заготовить адреса.

Подписка принимается въ Тифлисѣ, въ конторѣ газеты. Барятинская ул. д. № 8.

Редакторы Г. и В. Тумановы. Издатель К. Тумановъ.

Печатается и въ среднихъ числахъ января поступитъ въ продажу составленная редакціею „Нов. Об.“ книга:

Къ 20-лѣтію изданія „Новаго Обозрѣнія“

цѣна съ пересылкой—30 коп.

Годовые городскіе и иногородные подписчики «Нов. Об.» получаютъ эту книгу безплатно.

Дозволено цензурою, тифлисъ 30 января 1904 г. Типографія Е. Хеладзе Русскій базаръ, домъ армяно-гр. ресминарі